Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 31 (2926) ШАНБА 7 ФЕВРАЛЬ 1976 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Тонгги газеталарда

◆ Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Марказий Комитети коммунистлар ва барча совет халқи номидан Франция Коммунистик партияси XXII съездининг делегатларига ва улар орқали Франциянинг барча коммунистларига оташин, қардошлик саломини йўллайди.

◆ Кеча Тошкентдаги Санъат саройида республика қишлоқ хўжалик илғорларининг қурултойи бўлиб ўтди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов тўққизинчи беш йилликнинг якунлари ва Ўзбекистон қишлоқ хўжалик ходимларининг КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш ҳамда 1976 йил учун олинган социалистик мажбуриятларни бажариш соҳасидаги вазифалари тўғрисида доклад қилди (ўртоқ И. Р. Қурбоновнинг доклади бугун маҳаллий газеталарда эълон қилинган).

Қурултойда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов катта нутқ сўзлади.

Қурултой қатнашчилари Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик ходимларининг 1976 йилги социалистик мажбуриятларини якдиллик билан қабул қилдилар.

КПСС XXV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!

Тошкентда ягона

Репортаж

Буюк қўбизчи Тарас Шевченко номидаги проспект асосан пойтахт темир йўл вокзали олдидаги Туркистон комиссарлари ёдгорлигидан бошланади. Шаҳримиздаги бу кенжа проспектнинг икки томонида сўнгги йилларда қатор ҳашаматли бинолар қад кўтаряпти. «Қизил тонг» тикув ишлаб чиқариш бирлашмасининг янги бинолари, тикувчилар маданият саройи ва кўплаб бошқа иморатлар шулар жумласидандир.

Ленин район шоншуҳрат хиёбони рўпарасида кўкка бўй чўзган, олти қаватли маиший хизмат уйи биноси янги проспект архитектураси чиройига-чирой бўлиб тушди. Йилига аҳолига уч ярим миллион сўмлик маиший хизмат кўрсатадиган бу объектни барпо этиш вазифаси — 4-трестнинг 38-қурилиш бошқармаси бунёдкорларига топширилган эди. Бош пудратчилар бу ердаги қурилиш — монтаж ишларини муддатидан илгари адо этиб, бинони сайқалчиларга топширишди.

Бинода пардоз ишлари пардозлаш трести 24-бошқармасининг Нигмат Маматхонов прораблик қилган сайқалчиларига берилган.

Кўркам бинонинг ойнаванд эшигидан ичкарига кирганимизда биринчи қават полларига линолеум қоплаётган ишчиларга дуч келдик.

— Мусобақада пешқадамликни қўлдан бермай келаётган бўёқчилар бригадаси бошлиғи Аброр Меҳмонов ана шу йигит бўлади, — дея изоҳ берди прораб.

Ҳақиқатан ҳам бу бригада коллективи маиший хизмат объектида иш бошламасдан илгари Ҳадрадаги янги цирк, Жуковский кўчасида бунёд этилган 105 квартирали турар жой бинолари каби объектларда фидокорона меҳнат қилишган эди.

Тажрибали бўёқчилар Абдуқаҳҳор Собиров, Надежда Кузнецова, Римма Потаповалар ҳақида ҳам фахрланиб гапириш мумкин. Бирор кун йўқки, улар ишлаб чиқариш нормаларини 130 — 135 процентга етказиб бажаришмаган бўлишсин. Маиший хизмат уйининг 1— 2-қаватларидаги сайқал ишларининг барчаси 13 кишини атрофга уюштирган ана шу бригада меҳнатсеварлари қўлидан чиқди. Бригада саркори А. Меҳмоновнинг ўзи эса меҳнатдаги муваффақиятлари эвазига текин туристик йўлланма билан мукофотланди. Югославия, Руминия бўйлаб саёҳатдан қайтган бригада бошлиғи меҳнатда яна барчага ўрнак.

Кўркам бинодаги 200 минг сўмликдан ошиқ ҳажмдаги жилолаш ишларини тез ва соз, белгиланган муддатидан олдин бажаришда Ўсар Маннонов ва Ўткир Олимжонов етакчилигидаги дурадгор ва сувоқчилар коллективлари ҳам муносиб улуш қўшишди.

Катталиги бўйича шаҳримизда ягона ҳисобланган бу маиший хизмат уйи ҳадемай ўз мижозларини қабул қила бошлайди. Унинг биринчи қаватида сартарошхоналар, 2, 3, 4-қаватларида В. И. Ленин номли якка буюртмалар ишлаб чиқариш бирлашмасининг либослар ательеси, 6-қаватида эса «Зангори экран» нуқталари жойлашади. Бу ерда ҳар сменада 252 ўз касбининг моҳир усталари маиший хизмат уйига ташриф буюришган ҳамшаҳарларимизни ўзларининг беминнат хизматлари билан мамнун этишади.

Бугун

прораб Н. Маматхонов бош бўлган бўёқчилар, сувоқчилар, дурадгорлар маиший хизмат уйидаги сўнгги жилолаш юмушларини туғаллаб, буюртмачиларга топширишди. Улар янги куч, янги ғайрат билан маиший хизмат уйининг иккинчи босқичи объектида жилолаш ишларини бошлаб юбордилар. Улкан объектнинг иккинчи босқичи қаватларида «Химчистка», пойафзал тикиш, эскиларини ремонт қилиб бериш, фотореклама бўлимлари жойлашади. Шунингдек, «Сервис» фирмасининг иккита, ҳар бири 110 ўринли ва битта 90 ўринли зиёфат заллари бўлади. Бу билан ҳамшаҳарларимиз тўйлар, туғилган кунлар ва бошқа шодиёна маросимларини коллектив ҳолда шинам безатилган зиёфат залларида ўтказиш имконига эга бўладилар.

Маиший хизмат уйининг иккинчи навбатини шу йил сентябрь ойида ҳамшаҳарларимиз ихтиёрига топшириш учун бу ерда барча ишлар ҳар тарафлама қизитиб юборилган.

К. ҲАМРОЕВ.

ЙИЛЛИК ПЛАН—МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ШАҲАР ИНДУСТРИЯСИ ОДИМИ

Шаҳар саноат корхоналари коллективлари КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди шарафига январь ойида бошланган меҳнат вахтасини муваффақиятли якунладилар.

Ўзбекистон пойтахти саноат, транспорт ва алоқа корхоналари саноат маҳсулоти реализация қилиш бўйича 1976 йил январь ойи планини 103,8 процент бажардилар. Меҳнат унумдорлиги топшириққа нисбатан 102,5 процентни ташкил этди. Ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 107,0 процентни ташкил этди, меҳнат унумдорлиги 1975 йил январь ойига нисбатан 5,9 процент ўсди.

Товар маҳсулот реализация қилиш бўйича план топшириғини шаҳардаги барча районлар бажарди.

Шаҳар районлари бўйича саноат ишлаб чиқариши планининг бажарилиши ва ўсиш суръати қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

(биринчи стун—1976 йил январь ойида саноат маҳсулоти реализация қилиш планининг бажарилиши; иккинчи стун—1976 йил январь ойида 1975 йилнинг шу даврга нисбатан ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши; учинчи стун—1975 йилга нисбатан меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръати; тўртинчи стун—маҳсулот реализация қилиш бўйича социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши (процент ҳисобида):

Киров району	104,7	109,9	109,0	116,2
Куйбишев району	102,0	104,3	103,5	55,0
Ленин району	104,5	107,4	106,9	107,5
Октябрь району	105,1	105,7	102,0	118,0
Собир Раҳимов району	104,0	112,2	108,9	89,4
Сергели району	103,0	104,8	107,0	63,3
Фрунзе району	102,6	102,1	103,0	101,9
Чилонзор району	104,7	110,4	105,6	110,9
Ҳамза району	105,1	109,9	108,2	67,6
Шаҳар бўйича жами	103,8	107,0	105,9	82,6

Йилнинг биринчи ойида Тошкент саноати планга қўшимча 7 миллион 4 минг сўмлик, маҳсулот реализация қилди. Шу жумладан, Киров району 823 минг сўмлик, Куйбишев району 779 минг сўмлик, Ленин району 959 минг сўмлик, Октябрь району 590 минг сўмлик, Собир Раҳимов району 521 минг сўмлик, Сергели району 264 минг сўмлик, Фрунзе району 680 минг сўмлик, Чилонзор району 416 минг сўмлик, Ҳамза району 1.972 минг сўмлик планга қўшимча маҳсулот реализация қилди.

Экскаватор, «Миконд», «Союзхлопкомаш»нинг машинасозлик заводлари, электрон-техника, химия-фармацевтика, «Ташэлектромаш», «Компрессор», 5-ғишт заводлари бошқармаси, чинни заводлари; бадиий буюмлар, спорт буюмлари, пиллакашлик, кўнгалантерея буюмлари, устки-трикотаж фабрикалари; «Малика» ва «Учқун» фирмалари, «Тошкентвино», саноат қурилиши материаллари, ёғ-мой комбинатлари, 2-нон маҳсулотлари комбинати, булка-кондитер, гўшт комбинати ва бошқа корхоналар ишлаб чиқариш ҳажмини ўстиришда юксак суръатларга эришдилар.

Кўпгина корхоналар ўзларининг шартномадаги мажбуриятларини бажариб, муҳим халқ хўжалик буюмлари ишлаб чиқариш бўйича топшириқни муваффақиятли уддаладилар.

Шу билан бирга 1976 йилнинг январь ойида шаҳарда бир корхона маҳсулот реализация қилиш бўйича план топшириғини уддалай олмади. Бу Собир Раҳимов районидаги «Геологоразведка» заводидир. Бу корхона 52 минг сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилмади.

Ишчи коллективлари КПСС XXV съездига муносиб меҳнат туҳфалари тайёрлаш учун интилиб, оширилган социалистик мажбуриятлар ва муқобил планлар қабул қилдилар. Коллективларнинг ижодий активлигини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш керак, ҳар бир ишлаб чиқариш участкасида, ҳар бир иш жойида февраль ойи учун қабул қилинган мажбуриятлар ва муқобил планларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлайдиган даражада юксак унумли меҳнат қилиш учун қулай шарт-шароитлар яратиш керак.

159-қурилиш трестининг 13-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари Октябрь ва Куйбишев районларида иккита турар жой комплексини тезкорлик билан бунёд этишмоқда.

СУРАТДА: бошқарманинг смена-ойлик топшириқларини ортиғи билан адо этаётган илғор қурувчиси Абдураҳмон Ортиқов.

М. Нуриддинов фотоси.

Бутуниттифоқ кўргазмасига

Олмалиқ мебель фабрикаси коллективи мебелларнинг энг яхши намуналарини Москвага, Бутуниттифоқ виставкасига, ўзига хос уй жиҳозлари комплектини жўнатди. Корхона секцион гарнитураларни намойиш қилиб кўрсатади. Бу гарнитуралардан квартирадаги ҳар қандай майдонда ва турли шаклларда дидга қараб фойдаланилиши мумкин. Олмалиқ мебели фабрикада маҳсулот сифатини бошқариш системаси жорий этилиши биланоқ энг яхши намуналар қаторига қўшилди.

(ЎзТАГ).

ПОЙТАХТ ОБЛАСТИ ЯНГИЛИКЛАРИ

◆ **Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида бўлиб ўтган қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгашида** область касаба союзлари Совети раиси А. В. Браилов «Қишлоқ хўжалик техникасини сақлаш, фойдаланиш, ремонти сифати аҳволи ва улардан фойдаланишда техника хавфсизлигини таъминлаш тадбирлари» тўғрисида доклад қилди. 1976 йилда хўжаликларга 1200 трактор, 450 пахта териш машинаси, 400 та юк автомобили ва кўплаб бошқа техника ва механизмлар етказиб берилиши мўлжалланган.

◆ **Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Восток» клубида область кино тармоқлари касаба союз ходимлари активи бўлиб ўтди.** Унда 200 дан ортиқ киши қатнашди. Активда касаба союзларига қарашли киноустановкаларнинг иши ва аҳолига кино хизмати кўрсатишни янада яхшилаш бўйича вазифалар муҳокама қилинди. Область кино ходимлари Жиззах областидаги ҳамкасбларини социалистик мусобақага чақирдилар.

◆ **Олмалиқдаги 5-темир-бетон буюмлари заводида темир-бетон конструкцияларининг сифатини назорат қилиш ўрнатилди.** Бу иш конструкцияларга путур етказмайдиган метод йўли билан амалга оширилмоқда. Янгилик натижасида йилига 18 минг сўм иқтисодий самара кўриш мумкин.

◆ **Олмалиқдаги кон-металлургия комбинати мис қуйиш заводининг мис цехида** автоматлаштирилган қурилманинг лойиҳа қувватига эришилди. Ана шу йўл билан шу йилнинг ўзида 46 минг тонна мис сим тайёрланади.

◆ **Область партия комитетининг сиёсий маориф уйида Тошкент области ва шаҳридаги шаҳар, район, йирик корхоналар ва ташкилотлар** партия комитетлари сиёсий маориф кабинетлари методик советлари раисларининг семинар-кенгаши бўлиб ўтди.

ТОШКЕНТ — ЖАҲОНГА

ЧЕХОСЛОВАКИЯ БУЮРТМАСИ

Бугун

ЭКСКАВАТОР ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИ ЧЕХОСЛОВАКИЯДАН ШУ ЙИЛНИНГ БИРИНЧИ КВАРТАЛИ УЧУН ОЛИНГАН БУЮРТМАНИ БАЖАРДИ. ЗАВОД ИШЧИЛАРИ БУ МАМЛАКАТГА 7 ТА ЭКСКАВАТОР ЖЎНАТДИЛАР.

Корхона ишчи-хизматчилари шу ойда Францияга 3 та, Венгрияга 2 та экскаватор жўнатадилар.

Венгрия, Куба, Польша, Руминия, Болгария, Югославия каби ўндан ортиқ мамлакат заводнинг дастлабки мижозларидир. Ҳар йили ана шу мамлакатларга кўплаб экскаваторлар ҳамда эҳтиёт қисмлар юборилмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИ ГЎЗАЛ ВА КЎКАЛАМЗОР БЎЛСИН

Транспортчилар ғайрати

Шаҳримизда ўтказилаётган ободонлаштириш уч ойлигида «Главташкентстрой» бошқармасининг транспортчилар коллективи актив иштирок этмоқда. Ҳар куни Чилонзор районидаги чиқиндиларни шаҳар четкасига чиқариб ташлашда ана шу бошқарманинг ўндан ортиқ машинаси хизмат кўрсатмоқда. Бундан ташқари шофёрлар ҳар шанба ва якшанба кунлари умумхалқ ҳашарига чиқишиб, автохўжаликларидаги территория атрофини чиқиндилардан холис этиш билан бирга, хиёбонлар барпо қилишиб, ранг-баранг гуллар ўтқазишмоқда.

Уч ойликда автохўжалик меҳнаткашлари ишдан сўнг 50 соат ишлаб беришга аҳд қилишди. Бу вақтнинг кўпчилигини улар бу йил фойдаланишга топшириладиган Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли маданият ва истироҳат боғида ўтказишади.

Гуллар ўтқазилмоқда

Чилонзор район ободонлаштириш бошқармасидагилар уч ойлик бошлангандан бери район кўчалари ва хиёбонларига минг тупга яқин манзарали дарахт ва 3 минг донадан ортиқ ранг-баранг гуллар ўтқазишди. Ана шу кўчатларнинг кўпчилиги Ўзбекистон 50 йиллиги номли маданият ва истироҳат боғини янада кўркам қиладиган бўлди. Кўчат ўтқазишда ободонлаштириш бўйича ихтисослаштирилган ремонт-қурилиш бошқармаси коллективи жонбозлик кўрсатди.

Райондаги 103, 114, 131, 168-мактаб ўқувчилари умумхалқ ҳашарида актив иштирок этишмоқда. Ўқувчилар ўзларига бириктилган участкаларда ободончилик ишларини яхши олиб боришмоқда. Ирригация шохобчаларини чиқиндилардан тозалашда «Трансгидромеханизация» трестининг 482-қурилиш бошқармаси, «Главсоюзпроводмеханизация» трестининг 4-қурилиш бошқармаси ва «Главташкентстрой»нинг ишлаб чиқариш транспорт бошқармаси коллективлари бошқаларга намуна бўлмоқда.

ТЎПЛАМНИНГ УЧИНЧИ НАШРИ

Сиёсий адабиёт нашриёти «КПСС XXIV съезди: назария ва практика бирлиги» тўпламини учинчи марта нашр этди.

Тўплам Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган Ғалабасининг 30 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг «Совет халқининг буюк жасорати» деган нутқи билан бошланади. Тўпламда 1975 йил 13 июнда Москва Бауман сайлов округи сайловчилари билан бўлиб ўтган учрашувда ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Тинчлик ва совет кишиларининг бахт-саодати йўлида» деган мавзудаги нутқи, Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашда «Тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорлик манфаатлари йўлида» мавзуидаги нутқи, СССР Фанлар академиясининг 250 йиллик юбилейига бағишланган тантанали мажлисда «Ватанимиз фанининг ифтихори» мавзуида сўзлаган нутқи киритилган.

Китоб практика билан чамбарчас боғланган марксча-ленинча назарияни коллектив равишда ижодий ривожлантириш намунасидир. Мазкур тўпламга партия ва Совет давлати раҳбарларининг 1975 йилда эълон қилинган нутқлари, докладлари, мақолалари киритилган.

(ТАСС).

Мавсумбоп пойафзаллар

Бугун

2-пойафзал фабрикасида ёзги мавсум учун эркаклар ва аёлларнинг пойафзалларини ишлаб чиқаришга киришилди.

Фабрика коллективи ўтган ой план топшириғини ортиғи билан адо этди. Ой давомида 1 миллион 120 минг сўмликдан зиёд болалар ва катталар пойафзали ишлаб чиқарилди. Планнинг зиёдаси билан бажарилишида шу кунда 1982 йил ҳисобига меҳнат қилаётган З. Самошкина, С. Содиқов каби илғорларнинг ҳиссаси айниқса катта бўляпти.

Корхона ишчилари бир неча йилдан буён Украина пойтахти — Киев шаҳридаги 6-пойафзал фабрикаси билан мусобақалашиб келмоқда. Мусобақадошлар тез-тез бир-бирлари ҳузурида бўлиб турадилар.

Февраль ойида 70 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқариб, КПСС XXV съездига муносиб совға тайёрлашга аҳд қилган ишчилар шу кунда мусобақани авж олдириб юбордилар.

1-пойафзал фабрикасининг коллективи корхонанинг тажрибали фрезерчиси, коммунистик меҳнат зарбдори Собир Одилжонов номини ҳурмат билан тилга олади. Бу зарбдор ишчи шу кунларда 1981 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: С. Одилжонов.

И. Шоноғомов фотоси.

Жаҳон ойнаси

◆ **ВАРШАВА. Гданьскдаги В. И. Ленин номли кемасозлик заводида қурилган «Скульптор Коненков» номли кемада совет байроғи кўтарилди. Бу шу беш йилликда халқ Польшасининг кемасозлари Совет Иттифоқи учун қуриб берадиган контейнер ташувчи янги кемаларнинг биринчисидир, кема 18 минг тонна ҳажмда бўлиб, 20 узелдан кўпроқ тезликда сузади.**

◆ МАДРИД. Испаниянинг турли шаҳарларида иш ташлаш давом этмоқда. Забастовка иштирокчилари иш ҳақининг кўпайтирилишини, меҳнат шароитининг яхшиланишини ва касаба союзларга эркинлик берилишини талаб қилмоқдалар.

Астуриянинг 11 мингдан ортиқ шахтёрлари стачкаларда қатнашганлик учун бўшатилган ўртоқларининг ишга қайтариб олинишини талаб қилиб иш ташлашни давом эттирмоқдалар. Барселона вилоятидаги Бадалона шаҳрининг шофёрлари, Валенсия вилоятида 6 минг тўқувчи ва 2 минг металлист иш ташлади.

◆ **БУЭНОС-АЙРЕС. Чили тўқимачилик саноатида маҳсулот ишлаб чиқариш борган сари кескин камаймоқда. Чили саноатининг раҳбари Умберто Файер буни эътироф этишга мажбур бўлди. Шу тармоқдаги ишчиларнинг 40 процентдан кўпроғи ишсиз бўлиб, тўқимачилик фабрикаларининг 50 процентида ишлар батамом ёки қисман тўхтатиб қўйилган, деб хабар берди у.**

◆ РИМ. Италия Коммунистик партиясининг сенатдаги гуруҳи ўз баёнотида ҳукумат танглигини дарҳол бартараф этиш зарурлигини уқтириб ўтди. Сенатга аъзо бўлган коммунистлар мамлакатда иқтисодий ва социал аҳволнинг борган сари оғирлашаётганлиги хатарли эканлигини уқтириб ўтдилар. Улар иш билан таъминлаш тадбирларини белгилашга, Италия меҳнаткашлар оммаси манфаатларини назарда тутиб миллий экономикани қайта қуриш ва инфляцияга қарши курашиш учун кризисни дарҳол бартараф этишни қатъий талаб қилдилар.

◆ **ТОКИО. Япониянинг «Қорса» сунъий йўлдошини Ер атрофи орбитасига олиб чиқишга уриниши муваффақиятсиз тугалланди. Утиноура (Каросимо префектураси)даги космик тадқиқотлар марказида бўлган ракетадромдан учирилган «МЮЗ—СИ» ракетасининг биринчи босқичи ишламай қўйганлиги бунга сабаб бўлди. 86 килограммлик «Корса» йўлдошини коинотдаги рентген нурланиши манбаларини кузатиш учун перигейи 550 километр ва апогейи 650 километр бўлган орбитага олиб чиқиш мўлжалланмоқда.**

◆ ПАРИЖ. Бразилия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми ғоят яширин шароитларда бўлиб ўтди. «Юманите» газетасининг хабар қилишича, пленумда Бразилиянинг ички сиёсий аҳволи ва мамлакат коммунистларининг ҳозирги босқичдаги вазифалари таҳлил қилиб чиқилди. Пленум иштирокчилари Бразилияда репрессияларнинг кучаяётганлиги билан боғлиқ проблемаларни муҳокама қилишга алоҳида эътибор бердилар. Пленум қатнашчилари турма зиндонларида азоб чекиб ётган ватанпарварлар номига табрикнома йўлладилар.

Бразилия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми Бразилия коммунистларининг фаолиятини активлаштириш йўлида муҳим босқич бўлди, деб таъкидлайди «Юманите» газетаси.

(ТАСС).

ОБ-ҲАВО

Тошкент шаҳри ва областида бугун кечаси ва эртага кундузи ҳаво ўзгариб туради. Вақти-вақти билан ёғингарчилик бўлади. Эрталаб туман тушади. Секундига 5—10 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат бугун кечаси 3 даража совуқ билан 2 даража иссиқ ўртасида, эртага кундузи эса 2—7 даража иссиқ бўлади.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида

БУНЁДКОРЛИК ПРОГРАММАСИ

Малака — сифатни белгилайди

Ўнинчи беш йиллик ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш беш йиллиги деб эълон қилинди. Ҳақиқатан ҳам кейинги йилларда маҳсулот сифатини ошириш масалаларига катта эътибор берилмоқда. Корхонамизда бу соҳада қатор тажрибалар орттирилди. Тўққизинчи беш йилликда маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича бошлаган курашимиз яхши самаралар бериб, корхонамизда тайёрланган учта тўқимачилик машинасига Давлат Сифат белгиси берилди. Бунда ишлаб чиқариш илғорлари ва малакали ишчиларнинг ҳиссаси каттадир. Негаки, улар ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида маҳсулот сифатини ошириш бўйича актив кураш олиб бормоқдалар ва бошқаларни ҳам бунга даъват этмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳаси билан танишар эканман, ундаги **«Фан ва техника тараққиёти талабларига мувофиқ кадрларни тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш соҳасидаги ишлар яхшилансин»** деган жумлалар диққатимни ўзига тортди. Чиндан ҳам кадрлар малакасини ошириш ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстиришда етакчи омилдир. Айниқса анча мураккаб ҳисобланган тўқимачилик машиналарини тайёрлашда кадрлар малакасини ошириш муҳим аҳамият касб этади. Мен билан ёнма-ён ишлаётган Ғ. Самиғов, М. Қулибоев, Ю. Самаров каби ҳамкасбларимнинг доимо аъло сифатга иш бажаришлари мусобақанинг олдинги сафида боришлари катта малака орттиришларининг натижасидир. Улар мастер ёрдамисиз, топширилган ишни бажара оладилар. Тайёрланган деталларга шахсий тамғасини қўйиб, белгиланганидан бирмунча илгари етказиб берадилар. Корхонамизда бундай малакали ишчилар сони йил сайин ошиб бормоқда. Ҳозирда 150 дан зиёд киши шахсий тамға билан меҳнат қиляпти. Бу шубҳасиз коллективимизнинг катта ютуғидир.

Ўнинчи беш йилликда корхонамизда кадрлар малакасини ошириш тўғрисида қатор тадбирлар белгиланди. Биринчи навбатда сафимизга келиб қўшилган ёшларни тажрибали ишчиларга бириктирилмоқда.

Беш йилликда корхонамизда Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилган маҳсулотлар жами машиналарнинг 80 процентини ташкил этиши керак. Бунда шубҳасиз ҳар бир участкада малакали ўринбосарлар тайёрлаш масаласига катта эътибор беришни талаб қилади. Тўққизинчи беш йилликда олтита шогирд тайёрладим. Улар ҳозирда юқори сифатга маҳсулот бермоқдалар. Ўз тажрибамдан келиб чиқиб, шуни айтишим мумкинки, ёшларда ўз касбига ихлос уйғотиш бевосита мураббийга боғлиқдир. Шунинг учун ҳам мураббийлик ҳаракатини ташкил этишда шогирдларнинг қобилиятига қараб, касб ўргатиш масалалари белгилаб олиниши керак.

Корхонамизда КПСС XXV съездига бағишланган меҳнат декадалари зарбдор суръатларда якунланмоқда. Янги йилнинг биринчи ойи топшириғи ҳам барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажарилди. Бу эса коллективимизда ҳам сифат, ҳам суръат кўрсаткичига катта эътибор берилаётганлигини кўрсатиб турибди.

Ф. ЭРГАШЕВ,
«Таштекстильмаш» заводининг ишчиси.

Ипак-йигирув тажриба фабрикаси коллективи КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасида таъкидлаганидек асосий эътиборни ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатлилигига қаратмоқдалар.

СУРАТДА: корхонанинг пешқадам ишчиси Ҳусния Мирзатуллаевани кўриб турибсиз. У доимо аъло сифатга маҳсулот топширади.

С. Маҳкамов фотоси.

БИНОКОР МАҲОРАТИНИ ОШИРАМИЗ

«1976 — 1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасида ишлаб чиқаришнинг барча соҳасида юксак самарадорликка эришиш билан, энг аввало, барча жабҳада иш сифатини тубдан яхшилаш масалаларига жиддий эътибор берилган. Бу биз бинокорлар ўнинчи беш йилликда эришишимиз лозим бўлган катта ва муҳим ишларнинг энг асосийсидир. Менимча, бунда албатта қурилиш ишлари сифатини яхшилаш учун бинокорлар маҳоратини ошириб бориш тақозо этилади.

Бизнинг бошқармамизда, шунингдек, мен прораблик қилаётган қурилиш участкасида ҳам доимо бинокорларни бир нечта қурувчилик касбига ўргатиш, уларнинг иш малакасини ошириш бўйича яхши ишлар амалга оширилмоқда.

Масалан, ўтган йили менинг прораблигимдаги В. Волков бошлиқ комплекс комсомол-ёшлар бригадасининг барча аъзолари бошқармамизда ташкил этилган ишлаб чиқариш-техника курсларида, шунингдек, Бош бошқарма ўқув комбинатида ўз маҳоратларини ошириб, бевосита ишлаб чиқаришнинг ўзида амалий тажрибада бўлдилар. Қурувчиларнинг касб маҳоратларини баҳолаш ва уларга разрядлар белгилаш учун бошқармамизда доимий тариф-квалификация комиссияси ишлаб турибди. У ҳар ойнинг 16 кунида қурувчиларни маҳорат кўригидан ўтказиб, уларга разрядлар белгилайди.

Ишлаб чиқариш-техника курсларида кўп йиллардан буён бинокорлик соҳасида ишлаб келаётган тажрибали, юқори разрядли қурувчилар маҳорат сирларини ўргатишмоқда. Бу курсларда қурувчиларга техника хавфсизлиги бўйича ҳам махсус машғулотлар ўтказилади. Ана шундай маҳорат ошириш машғулотлари самараси билан кўплаб тажрибали қурувчилар етишиб чиқди. Масалан, В. Волков бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасида 6-разрядли монтажчи Ҳасан Шафиев, 5-разрядли дурадгор Л. Шкаропут, 5-разрядли пайвандчи Ю. Вагнер, 4-разрядли бетончи Любовь Зебницкая, 4-разрядли қурувчи Т. Асқаров ва бошқалар эндиликда ана шундай курсларда ёш бинокорларга ўз маҳоратларини ўргатишмоқда. Уларнинг ҳар қайсиси тўрт-бештадан қурувчилик касбини эгаллашган.

В. Волков бошлиқ бригадада қурилишда юксак тежамкорликка эришиш, илғор иш усулларидан самарали фойдаланишга ҳам катта эътибор бериляпти. Бригада ўтган йили зелиноградлик машҳур бинокор Николай Злобин методида ишлашга ўтиб, яхши натижаларни қўлга киритди. Коллектив ўтган йили «Узглавлесбумснабсбит»га қарашли қоғоз омбори қурилишида пландаги 346 минг сўмлик ўрнига 376,5 минг сўмлик бош пудрат ишларини амалга оширди. Бригаданинг ҳар бир бинокори эса кўзда тутилган 8600 сўмлик ўрнига 14531 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришиб, бу борадаги топшириқларини 168 процентдан ошириб адо этдилар.

Бригадада рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этишдан ҳам катта фойда қўлга киритиляпти. Масалан, ўтган йили бригада комсомол ташкилотининг секретари Ҳ. Шафиев киритган рационализаторлик таклифи амалда қўлланиб, ўн тоннадан ортиқ металл тежаб қолинди. Бундан ташқари, коллектив монолит конструкциялар ўрнига йиғма темир-бетон қўллаш ҳисобига ҳам ўн минг сўмлик иқтисодий самара олди.

Ҳеч шубҳасиз, бу ишларда ҳам албатта бригада бинокорларининг касб маҳорати ошганлиги, уларнинг ўз ишига нисбатан юксак масъулият ҳисси шаклланганлиги ҳал қилувчи роль ўйнади.

Кези келганда шуни ҳам айтиб кетиш керакки, Злобин методи бўйича бригада пудрати асосида ишлашга ўтказилган бригадалар бизнинг шароитимизда, энг аввало, қурилиш материаллари билан доимо мунтазам суратда етарли даражада таъминлаб турилгандагина муваффақиятларга эришиши мумкин. Масалан, бизнинг бригадамизга «Главташкентстрой» саноат корхоналарига қарашли Тажриба-механика заводи ўтган олти ой давомида 50 тоннадан ортиқ қурилиш материалларини етказиб бермади. Ҳеч шубҳасиз, бу ҳам бригаданинг иш суръатига ва оқибат натижада қурилиш ишлари муддатининг чўзилиб кетишига таъсир этди.

Коллективимиз яқинда матбуотда эълон қилинган КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС Марказий Комитетининг 1976 йил халқ хўжалик планларини муддатидан олдин бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарорини катта қизиқиш билан ўқиб чиқди ва 1976 йилда 500 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга ошириш мажбуриятини олди. Бундан ташқари, партиямиз XXV съезди очиладиган кунгача қоғоз омбори қурилишида асосий умумий қурилиш ишларини ниҳоясига етказиш бўйича ҳам ўз устимизга қўшимча мажбурият олдик. Бу янги марраларимиз ҳам албатта эгалланади. Қурувчи маҳоратини ошириш, уларни бир нечта бинокорлик касбига ўргатиш бўйича ўтган йили амалга оширилган ишларимизни бу йил ҳам давом эттирамиз. Чунки, бу тадбирлар ишчи маҳоратини ошириш ва натижада қурилиш ишлари сифатини яхшилашнинг асосий омилидир.

М. АБДУХОЛИҚОВА,
«Главташкентстрой» 153-қурилиш тресги, 14-бошқармасининг прораби.

ЯНГИ ЗАФАРЛАР ГАРОВИ

Тўққизинчи беш йиллик бизнинг 2 минг кишилик коллективимиз учун ишлаб чиқаришнинг такомиллашиб бориши ва янада ривож топиши, кадрларни тайёрлашнинг ғоявий ва профессионал савияси юксалиши, халқ хўжалиги планларининг муваффақиятли бажарилиши билан нишонланди.

Матбаачиларимизда ишлаб чиқаришнинг комплекс механизациялаштирилиши ва автоматлаштирилиши, технология масалаларининг дадил инженерлик ечими, корхонанинг социал ва техник тараққиёти истиқболлари қонуний фахрланиш туйғуларини уйғотмоқда.

Шу муносабат билан яқинда бўлиб ўтган бир воқеани эслайман.

Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида ГДР, ГФР, Япония матбаачиларининг бир неча делегациялари, шу жумладан бир қатор Япония полиграфия фирмаларининг бош директорлари ва ноширлари группаси корхонамизда бўлишди. Улар нашриёт фаолияти билан синчиклаб танишиб чиққанларидан сўнг ўз назарларида характерли бўлган айрим далилларни: нашриётнинг техника билан юксак даражада жиҳозланганлигини, технология интизомига қатъий риоя қилинишини, ускуналардан тўла фойдаланилиши, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг яхши ва аъло сифатли эканлигини қайд этишди.

Коллективимизнинг муваффақияти бу — бутун мамлакатимиз, республикамиз халқ хўжалиги тўққизинчи беш йилликда эришган муваффақиятларнинг таркибий қисмидир.

Корхона коллективи беш йиллик планни муддатидан илгари — 1975 йил 6 ноябрда бажарди. Тайёр маҳсулотни реализация қилиш пландаги 29 миллион 549 минг сўм ўрнига 30 миллион 598 минг сўмни ташкил этди. Меҳнат унумдорлиги даражаси сезиларли равишда ўсди.

Ана шу муваффақиятларга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг полиграфия техника базасини ривожлантириш тўғрисидаги тинимсиз ғамхўрлиги эвазига, коллективнинг ишлаб чиқаришни такомиллаштириш ва унинг самарадорлигини ошириш бўйича тинимсиз меҳнати натижасида эришилди.

Беш йиллик давомида корхонада 160 дан зиёд замонавий полиграфия жиҳозлари ўрнатилди. «Ротор-Биндер» маркали китоб блокларини тикмасдан саҳифалайдиган механизациялашган поток линиянинг, варақларни териб-тикиб-қирқадиган агрегатларнинг, электрон ранг тақсимлагичларнинг, фоторепродукция аппаратларининг, «Виктория-1040» босма машиналарининг, «Планета-Вариант-44» офсет машиналарининг, «ПРК-3М» маркали китоб-журнал босадиган машиналарнинг ўрнатилиши ишлаб чиқариш ҳажмининг кенгайишига, маҳсулотларнинг сифати яхшиланишига ёрдам берди.

Ана шу машиналардан янада самаралироқ фойдаланиш учун техника жараёнларини такомиллаштириш бўйича 70 дан зиёд тадбирлар амалга оширилди.

Нашриёт мутахассислари ва ишчиларининг кучи билан биметалл офсет пластиналар тайёрлаш бўйича автомат гальваник линия, ишлаб чиқаришни бошқаришнинг автомат системаси, технология ва инженерлик жиҳозлари ишини назорат қилиб турадиган диспетчерлик қурилмаси жорий этилди.

Тўққизинчи беш йилликда катта ҳажмда капитал қурилиш олиб борилди. 1972 йили Ўрта Осиёда энг йирик чуқур босма комплекси ишга тушди. Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик олтин юбилейи йилида 16 қаватли редакциялар-нашриёт корпуси фойдаланишга топширилди. Мазкур корпусда маҳаллий газеталарнинг 17 редакцияси ва қатор марказий нашрларнинг мухбирлик пункти жойлашди. Бўшаган хоналар реконструкция қилингандан сўнг ана шу хоналарга шу вақтгача полиграфия базасидан олисда жойлашган журналларнинг редакциялари кўчиб кирди. Ишлаб чиқаришни марказлаштириш газета ва журналларни босиб чиқариш муддатларини бирмунча қисқартириш, ишлаб чиқариш масалаларини ҳал этишда оперативликни ошириш, биноларни сақлашга кетадиган харажатларни ва хизматчилар штатини қисқартириш, меҳнат шароитини яхшилаш имконини берди.

Натижада ишлаб чиқариш ҳажми сезиларли даражада кенгайди, корхонанинг асосий маҳсулотлари — газета ва журналларнинг сифати яхшиланди. Босма машиналар паркининг қуввати 1970 йилга нисбатан 153 процентга ошди, нашриёт босманинг уч хил: чуқур, бўртиқ ва офсет турларига эга бўлди. Бу амалда чекланмаган миқдорда ва ассортиментда асосий маҳсулотларни ишлаб чиқариш имконини беради. Ҳозир нашриёт босмахонасида республика, Тошкент области ва шаҳар газеталаридан ташқари «Правда», «Известия», «Социалистическая индустрия», «Комсомольская правда», «Сельская жизнь», «Труд», «Медицинская газета», «Советская торговля», «Учительская газета» каби қатор марказий газеталар, шунингдек «Крокодил», «Работница», «Крестьянка», «Здоровье» журналлари нашр этиляпти.

Ишлаб чиқаришнинг техника билан юксак даражада жиҳозланганлиги, ускуналардан рационал равишда фойдаланиш нашриётга иқтисодий кўрсаткичларни янада яхшилаш, меҳнаткашлар фаровонлигини юксалтириш тадбирларига катта маблағларни сарфлаш имконини берди. Беш йиллик давомида 200 ўринли ётоқхона, 20 минг квадрат метрга яқин турар жойлар, Қибрай ва Янгиқўрғонда пионер лагерлари, 100 ўринли дам олиш уйи, 57 ўринли уч қаватли профилакторий биноси қурилди. 1976 йил арафасида нашриёт ишчи ва мутахассисларининг яна 54 оиласи янги тўққиз қаватли уйда ҳовли тўйларини ўтказди.

Меҳнат қилиш ва бевосита корхонада ҳордиқ чиқариш шароитлари кескин даражада яхшиланди. Корхона территориясида яшил зона вужудга келтирилди. Медицина пункти энг янги медицина ускуналари билан жиҳозланган янги бинога кўчирилди. Пунктда турли касбдаги врач-мутахассислар ишлайди. Нашриёт ошхонаси реконструкция қилиниб, кенгайтирилди. Миллий таомлар ошхонаси қурилди. Ярим фабрикатлар тайёрлаш ва реализация қилиш учун хоналар қурилди.

Фан-техника тараққиёти ва инсон ҳақидаги доимий ғамхўрлик меҳнатнинг характерини ҳам, унга бўлган муносабатни ҳам тубдан ўзгартираяпти. Меҳнат одамларнинг ҳаётий заруратига айланмоқда, шу билан бирга унумли, самарали сифатли меҳнат қилиш иштиёқи биринчи ўринни эгалламоқда. Масалан, линотипчи Санобар Расулова иш вақтидан самарали фойдаланиш ҳисобига 1976 йил шахсий планини муддатидан илгари бажарибгина қолмай, яна уч ёш ишчини ўз оталиғига олиш, уларни ҳарф теришнинг илғор усулларига ўргатиш мажбуриятини олди. Санобарнинг ташаббусини Собир Соатов, Лидия Ким, Евдокия Попова, Людмила Буравлёва, Роза Минулина, Самиғ Умурзоқов, Любовь Гиясова, Ҳумайра Сўфихўжаева ва бошқа ўнлаб линотипчилар қўллаб-қувватлашди. Клишеларга ишлов берувчи Т. Тўхтаев, травкачи П. Убайдуллаев, ҳарф терувчи Я. Бродский, печатниклар Д. Абдураҳмонов, Ҳ. Юнусов, И. Мушинский, Р. Мухамедов, Н. Сафаров ва бошқа кўпгина ишлаб чиқариш илғорлари шу кунларда 1977 йил ҳисобига меҳнат қилишяпти. Т. Дубинская, Ш. Пўлатов ва Н. Умаров каби ишчиларнинг меҳнат календарида эса ҳозир ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йили.

Ўнинчи беш йиллик — сифат ва ишлаб чиқариш самарадорлиги беш йиллигида коллектив олдида янги масъулиятли вазифалар турибди. Жумладан, маҳсулот реализацияси ҳажми 1975 йилга нисбатан 9,3 процентга ўсиши, шу билан бирга ўсишнинг 40 проценти меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминланиши лозим. Асосий фондлардан фойдаланишни яхшилаш ҳисобига 1979 йилга келиб, асосий фондлардан олинадиган даромадни 55 процентдан зиёдроқ юксалтириш мўлжалланган. Янги техникани жорий этишни давом эттириш, оғир меҳнат жараёнларини механизациялаш, эскириб қолган жиҳозларни алмаштириш ва янгилаш, ишчи ва инженер-техник ходимлар малакасини ошириш, меҳнатни илмий ташкил этишни жорий этиш, илғор тажрибаларни кенг ёйиш, социалистик мусобақани ташкил этишни яхшилаш белгиланмоқда. Жаъми қиммати миллион сўмдан зиёдроқ бўлган 120 дона янги жиҳозлар ўрнатилади. Ишлаб чиқариш биноларини реконструкция қилиш, газета ва журналлар ишлаб чиқаришнинг илғор технологиясини жорий этиш давом эттирилади. Белгиланган планларнинг турмушга жорий этилиши натижасида лакланган буюмларнинг сони 700 минг ўрнига 3,5 миллион нусхага етади, бронза юритилган буюмларни ишлаб чиқариш 1,2 миллиондан 6 миллион нусхагача кўпаяди.

Шу билан бирга корхонанинг асосий маҳсулоти — газета ва журналларни босиб чиқариш коллективнинг асосий вазифаси бўлиб қолаверади. Замонавий жиҳозлар ўрнатилган янги газета цехи қурилиши, офсет усулда газеталарни босиш технологияси ўзлаштирилиши лозим. Яна қатор марказий газета ва журналлар тасвирининг фототелеграф орқали қабул қилинишини амалга ошириш мўлжалланмоқда.

Ишчиларнинг моддий фаровонлиги ва турмуш шароитини яхшилаш учун ҳам катта ишлар қилиниши лозим. Янги беш йилликда Билимлар уйининг биноси бизнинг нашриётга ўтказилиб, ана шу ерда Маданият саройи ташкил этилади. Бир нечта янги турар жой бинолари қурилиб, бу уйларда нашриёт ишчи ва мутахассисларининг, журналистларнинг 220 оиласи ҳовли тўйларини ўтказади.

Бу планлар реал заминга эга. Улар ўтган йиллар давомида, айниқса сўнгги беш йиллик давомида, корхонамизда вужудга келган имкониятлардан келиб чиқиб белгиланган.

Коллективимизнинг тўққизинчи беш йилликдаги меҳнатига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг берган юксак баҳоси олдимизга янги вазифалар қўйди. Ишчи ва хизматчиларимиз КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасини, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун, 1976 йилги халқ хўжалик планини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарорини муҳокама қилишар экан, шу ҳақда зўр қизиқиш ва ҳаяжон билан гапирдилар. Корхонанинг барча ишчилари янги беш йилликни ҳам ўтган беш йилликдек муваффақиятли якунлаш учун барча куч-ғайратларини сарфлайдилар.

И. ШОҒУЛОМОВ,
Ўзбекистон Компартияси Марказий комитети нашриётининг директори.

Тошкентдаги агрегат заводида ҳисобли программа асосида бошқарилувчи токарлик дастгоҳлари комплекси ишлаб турибди. Корхонада жорий қилинган бу янгилик маҳсулот ишлаб чиқариши учун сарфланадиган вақтни тежаш, унинг сифатини ошириш ҳамда машаққатли қўл меҳнатини енгиллатиш афзалликларини яратиб бераяпти.

СУРАТДА: электроникa бўйича инженер Евгений Марков махсус прибор орқали цехдаги дастгоҳлар ишини кузатмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

«Темир»нинг йўли очилди

Республика мелиораторларининг Тошкент яқинидаги Бектемир посёлкасида жойлашган экспериментал ихтисослаштирилган ремонт ишлаб чиқариш корхонаси коллективи ҳаётида бир йўла икки қувончли воқеа содир бўлди. СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги улар ясаган «Темир — 2» телемеханика қурилмасининг тажриба-саноат нусхасини тасдиқлади. Ҳозир Ўзбекистоннинг магистрал каналлари учун «электрон кўз» ускуналарининг еттита комплекти тайёрланмоқда. Ғўза суғориш даврида уларнинг бир қисми янги беш йилликнинг биринчи йили ҳосилига хизмат қила бошлайди.

Иккинчи қувончнинг боиси шуки, телемеханика қурилмасининг техникавий афзалликлари ва сув хўжалигидаги амалий қиммати учун экспериментал корхонага СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкасининг диплом бериладиган бўлди, уни яратган ўн бир киши виставка медаллари билан мукофотланди.

«Темир» бултур Катта Наманган каналида синаб кўрилди. Унинг ёрдамида операторлар 80 километрлик каналнинг бошидан охиригача кўп миқдордаги сув оқимини марказий пультда тўлиқ контроль қилиб бошқардилар.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Юксак сифат учун

БУДАПЕШТ. Вишонта шаҳридаги М. Торез номли кўмир карьери шахтёрлари Венгрия Социалистик ишчи партияси XI съезди ҳамда Совет Армияси мамлакатни озод қилганлигининг 30 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа якунларига бағишланган ишчилар умумий йиғилишида эришган муваффақиятлари тўғрисида фахрланиб гапирдилар.

Вишонта шахтёрлари фахрланса арзийдиган муваффақиятларга эришдилар. Ўтган беш йиллик мобайнида улар халқ хўжалигига 25 миллион тоннадан кўпроқ юксак сифатли кўмир бериб, Ю. Гагарин номли қўшни ГЭСнинг узлуксиз электр энергия ишлаб чиқаришини таъминладилар.

* * *

УЛАН-БАТОР. «Цаган — сар» — ой ҳисоби билан олиб бориладиган янги монгол аратларининг катта байрамидир. Бу сафар янги йил 1 февралда бошланди. Ҳар бир қўрада, ҳар бир овулда бу кун тантанали байрам сифатида нишонланди. Бу кунда кўпгина ранг-баранг маросимлар, оммавий сайллар, спорт мусобақалари, от ва туяда пойга мусобақалари ўтказилади.

«Цаган-сар» янги меҳнат йилининг муқаддимаси, баҳор фаслининг бошланишидир.

ГЕОЛОГЛАРНИНГ МАРРАЛАРИ

ПРАГА. Бешинчи беш йиллик даври Чехословакия геологлари учун ғоят муваффақиятли ўтди. Катта кўмир, қалайи, вольфрам, мис, каолин конлари очилди, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда Чехия Геология бошқармасининг раиси И. Свобода.

Биз билан Совет геологлари ўртасидаги алоқалар йил сайин мустаҳкамланмоқда. Биз Совет Иттифоқидан пармалаш машиналарини оляпмиз, бизнинг кўпгина мутахассисларимиз СССРга бориб таълим олмоқда.

Бизнинг мамлакатларимиз Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида актив ҳамкорлик қилмоқда.

ШАҲАРЛАР ҚАЙТА ТИКЛАНМОҚДА

БЕРЛИН. Ҳозирги вақтда Польша реставраторларидан 30 киши ўзининг немис касбдошлари билан бирга Кведлинбург шаҳри марказини тиклаш билан шуғулланмоқда. Улар яқин орада биринчи объектни — 1592 йилда қурилган уй-жой биносини тиклаб бўладилар. Ҳозирги вақтда Кведлинбург музей шаҳридаги уй-жойларнинг қарийб 60 проценти бундан 100 йил ва ундан ҳам илгарироқ қурилган бинолардир.

Давлат Кведлинбургдан бошқа шаҳарлардаги тарихий ва архитектура ёдгорликлари тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилмоқда. Реставраторлар Потсдамда, Берлинда, Ростокда, Берчау ва бошқа шаҳарларда ҳам ишламоқдалар.

Мустаҳкамланаётган алоқалар

КАТМАНДУ. Бу йил Совет Иттифоқига 40 минг тонна керосин етказиб бериш тўғрисида Непал пойтахтида имзоланган шартномага бу ерда Совет — Непал савдо муносабатларини муваффақиятли ривожлантиришнинг намуналаридан бири, деб баҳо бермоқдалар. Ҳар иккала мамлакат ўртасида товар обороти ўтган йили 1974 йилги кўрсаткичлардан икки баравардан зиёд кўпайди.

Непал Совет Иттифоқидан нефть маҳсулотларидан ташқари автомобиллар, тракторлар ва улар учун запас қисмлар, фотоаппаратлар олиб турибди. Непал ҳам ўз навбатида Совет Иттифоқига одатдагидек жут ва чарм хом ашёсини юбормоқда.

Керосин етказиб бериш тўғрисидаги шартномани имзолаган Непал нефть корпорациясининг бош бошқарувчиси Субрна Тхапа айтдики, ҳар икки томон учун фойдали ҳамкорликнинг кенгайиши ва жумладан СССР билан савдо-сотиқ алоқаси Непал сингари ривожланаётган мамлакат учун муҳим аҳамиятга эгадир. У Непал — Совет савдо алоқалари янада кенгаяди, деб ишонч билдирди.

СУРАТ ЎҒИРЛАНДИ

ПАРИЖ. Франциянинг жанубидаги Авиньон шаҳрининг расмлар галереясидан Пабло Пикассо мўйқаламига мансуб 119 та расм ўғирлаб кетилди. Шу билан Францияда энг катта сурат ўғирлаш содир бўлди. Ўғирланган расмларни Пикассо ҳаётининг сўнгги йиллари 1970—1972 йилларда ишлаганди. Рассом бу расмларни Авиньон шаҳрига совға қилиб топширган эди. Расмлар салкам 11 миллион франкка страхование қилинган эди.

Авиньондаги жиноят Франция жамоатчилиги эътиборини кейинги йилларда санъат асарлари тез-тез ўғирлаб турилаётганлигига яна бир бор жалб қилди.

Иқтисодий танглик, қадри тез йўқолиб бораётган валюталарга ишонч камайиши ва инфляциянинг ўсиши ғарбда қадимги санъат асарлари ва замонавий санъатга талабни ошириб юборди. Шунинг учун ҳам картина галереялари билан хусусий коллекцияларни, шунингдек давлат музейлари ва черковларни талаш билан шуғулланувчи гангстерлар шайкалари активлашиб кетди.

Эълон қилинган маълумотларга кўра, 1970 йил Францияда машҳур рассомларнинг 1.500 та расми ўғирлаб кетилган бўлса, 1974 йилда 5.000 га яқини ўғирланган.

• *Меъморлар устахонасида*

Маданият саройи «ёшармоқда»

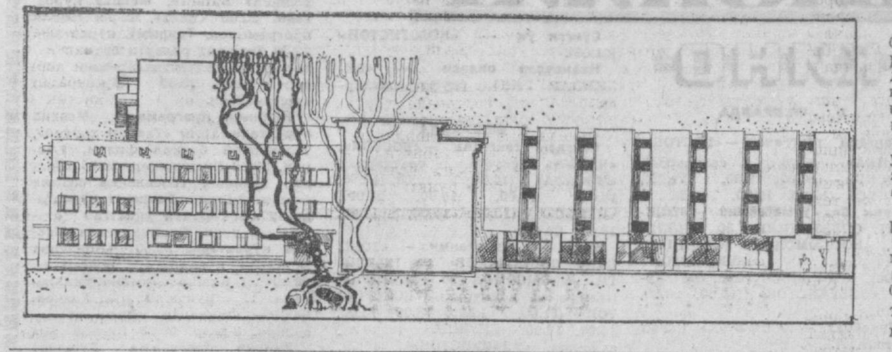

ЭНДИЛИКДА архитекторлар янги биноларнинг лойиҳалари билан бирга, бундан анча йиллар муқаддам қурилган йирик иншоотларни замонавий талабларга мослаб, «ёшартириш» учун ҳам лойиҳалар яратмоқдалар. Шу кунларда бинокорлар пойтахтимизнинг Тарас Шевченко кўчасида Темирйўлчилар маданият саройини қайта қуриш ишлари билан банд. Бу ерда темирйўлчиларнинг маданий дам олиш қўрғони бўлган сарой қайтадан қурилмоқда.

Бу бино урушдан олдин бунёд этилган бўлиб, у эндиликда томошабинларнинг кун сайин ошиб бораётган талабларига мос келмай қолган эди. Масалан, бу ерда театр томошалари кўрсатиладиган саҳна йўқ эди. Давр кўҳна саройни кун сайин ошиб бораётган оммавий-маданий ва тарғибот ишлари учун мўлжалланган бинолари, хизмат кўрсатиш хоналари билан бирга энг қулай усулда қайта қуришни тақозо этди. «Ташгипротранс» лойиҳалаш институтининг архитекторлари В. Русанов ва Н. Серооченколар ўз лойиҳаларида саройнинг марказий қисмини бузиш ва унинг ўрнида 750 ўринли театр залини қуришни таклиф этдилар. Бинонинг ички тузилишини тубдан қайта қуриш орқали 300 ўринлик кичик лекция зали, кутубхона тўгарак машғулотлари ўтадиган хоналар қурилади.

Темирйўлчилар маданият саройи реконструкция қилиб бўлингандан кейин эски бино қиёфаси анча кўркамлашади. Шунингдек, у замонавий шаҳарсозлик талабларига тўла жавоб берадиган бўлади.

РАСМДА: қайта қурилаётган Темирйўлчилар маданият саройининг парк томонидан кўриниши.

Кутубхона бойлиги

А. Навоий номидаги Ўзбекистон Давлат халқ кутубхонасининг «Нодир нашрлар» фондида турли йилларда чоп қилинган 12 минг нусхадан зиёд китоб сақланмоқда. Уларнинг 200 номдан ортиқроғи араб, форс, ўзбек тилида ёзилган қўл ёзма, литография усулида биринчи бор Тошкентда чоп қилинган китоблардан иборатдир.

Буюк ўзбек мутафаккири А. Навоийнинг Бухоро, Тошкент ва бошқа жойларда қўлда кўчирилган девон ва бошқа асарлари ҳам сақланиб келмоқда. Булардан бири «Тарихи мулки ажжам» бўлиб, бўлимимизда унинг икки нусхаси мавжуд. Бири қўл ёзма бўлиб, қаршилик Арабхўжа (Насафий) томонидан кўчирилиб, бошқа шоирларнинг ғазаллари билан биргаликда бир китобга киритилган. Афсуски, китобнинг қачон кўчирилганлиги ёзилмаган.

Бу китобнинг иккинчи нусхаси эса, турк тилида 1199 ҳижрий, (1785) йили тош босмада Туркияда чоп қилинган. Китоб яхши муқоваланган бўлиб, ҳозир ҳам аъло даражада сақланган.

Булардан ташқари Бухорода 1854 йили кўчирилган қўл ёзма девони, 1884 йили Тошкентда чоп қилинган, Шохмурод котиб томонидан тайёрланган девон ҳам мавжуд.

Булардан ташқари, А. Навоийнинг «Хазойинул маоний» китоби ҳам икки нусхадан иборат. Биринчи китоб 1837 йили кўчирилган бўлиб, 409 саҳифадан иборат. Китоб ким томонидан кўчирилгани номаълум. Китобнинг 25 саҳифаси дебоча ва бир тарихий материалдан ташкил топган дебоча «Хозойинул—маоний» дебочаси бўлса, иккинчиси: «Қуллиқ Аризадоший ул ким...» деб бошланиб, Аризадошийнинг саргузаштлари тўғрисида ҳикоя қилинади. Бу китобчада, дебочалардан ташқари 9610 сатрдан иборат ғазал, соқийнома, байтлар битилган.

Бўлимимизда сақланаётган 20 га яқин қўлёзма ва тош босма усулида кўпайтирилган бу асарлар маданий бойлигимиздир.

Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ,
А. Навоий номидаги Ўзбекистон Давлат халқ кутубхонаси «Нодир нашрлар» бўлимининг бошлиғи.

Лейпциг ярмаркасига

Тошкент экспериментал музика асбоблари фабрикасининг таклифлар китобини варақлар эканмиз, унда республикамиз ҳамда бир қатор қардош республикалардан келган мактубларнинг гувоҳи бўлдик. Унда буюртмаларни ўз вақтида олаётган мижозлар ташаккури изҳор этилган.

Бу ерда тайёрланаётган маҳсулотлар бир неча бор мамлакатимиз ҳамда чет эл кўргазмаларида ҳам намойиш этилиб, диплом ва фахрий ёрлиқлар билан тақдирланган.

Бугун

А. Азизов, М. Исмонлов, И. Колесников каби мастерлар Лейпциг ярмаркасига жўнатиладиган ўзбек миллий халқ музика асбобларининг катта бир туркумини тахт этиб қўйишди.

ШАНБА ОҚШОМИ

• *Халқ истеъмоли буюмлари*

«СЕНИМИ, ШОШМАЙ ТУР»

«Ўртоқ» кондитер фабрикаси коллективи «Сеними, шошмай тур» деб номланган чиройли қутичада болалар учун конфетлар наборини ялпи ишлаб чиқаришга киришди. Унда Сифат белгисини олган «Қизил шапкача», «Олтин хўрозча» конфетлари бор. Бу йил жами шундай конфетлардан 50 минг қутиси ишлаб чиқарилади.

Фабриканинг қандолатларини харидорлар суюб харид қилишади. Ҳаммага манзур бўлган «Оқ олтин», «Дўстлик», «Ўзбекистон» конфетларига Давлат Сифат белгиси берилганига анча вақт бўлди. Ўтган йили эса «Чумчуқ сути», «Южний» конфетлари, «Одуванчик» карамели каби олти хил маҳсулот беш қиррали белгига эга бўлди. 1975 йилнинг сўнгги кварталида «Ҳаваскор» конфети ялпи ишлаб чиқарила бошланди.

Съездолди кунларида фабриканинг барча цехларида иш жадал суръатда бораяпти. Коллектив январь ойи топшириғини барча кўрсаткичлар бўйича ошириб бажарди.

РЕСПУБЛИКАДА НАМУНА

Пойтахтдаги Фрунзе район Совети ижроия комитети биносида алоҳида бир хона бор. Бу — «Депутатлар хонаси» деб аталади. Район Советининг — 180, шаҳар Советининг — қирқ депутати ижроия комитет қошида тузилган 14 та доимий комиссияда иш олиб бормоқда. Доимий комиссиялар ана шу хонада ўз йиғилишларини ўтказади. Қилинган ишларга якун ясаб, навбатдаги вазифалар, меҳнаткашлар томонидан берилган наказларнинг амалга ошириш йўллари белгилаб олинади.

Хонада 14 доимий комиссиянинг состави, комиссия раисларининг номлари, йиғилиш пайти ёзиб қўйилган.

Депутатлар хонаси аҳоли ўртасида оммавий ишларни намунали олиб борганлиги учун Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарори билан республика районлари ўртасида энг намунали деб топилди. Республика маҳаллий Советлари ижроия комитетларининг ташкилий-оммавий ишлар олиб борувчи хоналари ўртасида социалистик мусобақа ғолиби бўлди. Фрунзе район ижроия комитетининг Депутатлар хонаси республика Министрлар Советининг биринчи даражали Дипломи билан мукофотланди.

А. ХУЖАМОВ.

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ ПАВИЛЬОНЛАРИДА

МУЛЬТФИЛЬМ ҚАНДАЙ ЯРАТИЛАДИ?

(РЕПОРТАЖ)

Телеэкранда мультфильм. Болалар ҳаяжонланиб томоша қилишяпти. Ўрмонда яшовчи кичкина филча эрталаб уйқудан керишиб турганида осмонда учиб кетаётган капалакка кўзи тушиб қолди. Шу пайт шўх филча капалакни тутаман, деб унинг ортидан қува кетди. Осмонга қараб бораётган фил оёғи остидан чиқиб қолган тўнкага урилиб кетса бўладими. Жаҳли чиққанидан фил уни хартумига ўраб олиб бир зумда суғуриб ташлади. Шу пайт тўнка ўрнидаги тешикдан ўрмон сичқони чиқиб колганда уни кўриб қўрқиб кетган филча «Ойи-и-и» деб бақириб, дарров орқасига бурилиб қоча бошлади. Сичқон эса ундан қўрқиб бошқа тешикка кириб кетди. Сичқондан қўрқиб қочаётган филча йўлда учраган кўлчага тушиб кетди. Орқасига қараса сичқон йўқ. Хурсанд бўлиб, сувга шўнғиб, кўлча атрофидаги ҳайвонларга сув сепа бошлади. Шу пайт сув айиғи унга: «Сен қачон бундай қилиқларингни ташлайсан, Бирор яхшироқ иш қилсанг бўлмайдими», деди. Филча эса уни сувда роса думалата бошлайди...

Мультфильм шу ерга келганда уни маза қилиб томоша қилаётган болалар қиқирлаб кулиб юборишади.

Хўш, кейинчи? Ёш филча кейин қандай саргузаштларни бошидан кечиради. Бу ҳозирча сир... Чунки болаларимизга яна бир хурсандлик бахш этадиган бу янги мультфильм шу кунларда «Ўзбекфильм» киностудиясининг мультипликацион фильмлар ишлаш цехида «дунёга келмоқда».

Постановкачи режиссёр Акмал Акбархўжаев бизни мультфильм цехига бошлади.

— Бу ерда асосий ишни мультипликаторларимиз, яъни сценарийдаги ҳар бир ҳаракатни тасаввур қилиб, уни ойнага қараб ўйнаб, ўша шаклга мос расмлар чизувчи ижодкорлар бажаришади, —дейди режиссёр.

Ҳа, бу жараён анча мураккаб. Масалан, филчанинг капалакни қувиб кетиш эпизодини олайлик. Биргина шу эпизодни экранда ҳаракатлантириш учун Пўлат Иногомов, Сергей Шим, Мурод Турсунов сингари мультипликаторлар филчанинг уйқудан туриш ҳолати, унинг керишиши, осмонга қараши сингари ҳолатларни яхшилаб тасаввур қиладилар ва унга мос расмлар чизишади. Бошқача қилиб айтганда, мультипликаторлар суратга жон киритувчи ҳам артист, ҳам рассом бўлмоғи керак. 1 метр плёнкада 52 та кадр бўлса, шунга 52 та сурат чизилади. Яна бир бошқа рассомлар эса— мультфильмларга чизилган расмларни бир-бирига ҳаракат орқали боғлаш учун ҳам шунга монанд суратлар чизишади. Яъни филнинг тўнкани суғуриб олаётганлиги ва сичқонни кўриб қочаётгани ҳолати ўртасидаги ҳаракатларни ифодалаш учун бир нечта шунга ўхшаш суратлар ишланади. Тайёр бўлган расмлар тушланади. Бошқа бир рассомлар эса бу суратларга алоҳида фонд, яъни қумлик, чўл, саҳро каби кўринишларни чизишади. Суратларнинг ҳаммаси тайёр бўлгач, унинг ортиқча жойлари олиб ташланади, нуқсонлари тузатилиб, таҳрир этилади. Сўнгра, ҳар бир сурат рангларга бўялиб, плёнкага туширилади. Плёнкалар ҳам таҳрирдан ўтказилгач, монтаж хонасида унга овоз ва музика берилиб, яхлит ҳолда киноплёнкага тушириб олинади.

Мана, шу ўн минутлик қисқа метражли мультфильм яратиш учун 15—20 минг сурат чизилади. Уни тайёрлашга эса 10—12 ой вақт сарфланади. Бошқача қилиб айтганда, мультфильм яратиш ҳам игна билан қудуқ қазишдек анча мураккаб иш.

Мультфильм яратиш Ўрта Осиё учун батамом янги бир санъат. Наққош ва чилангарлар бу маҳоратни ўз авлодларидан мустақил ўрганганлари каби мультипликаторлик ҳам ана шундай ўзича мустақил ўрганишни тақозо этади.

«Ўзбекфильм» киностудиясида ишланаётган «Яшил филча» мультфильмини яратаётган мультипликаторларни эса биринчи ўзбек мультипликаторлари дейиш мумкин. Киностудия Ўрта Осиё республикалари ичида бундан олти йил муқаддам биринчи бўлиб, мультфильмлар ишлашга киришди. Шу давр мобайнида болаларни яхшилик ва ёмонликни англашга, гўзаллик ва нафосатдан завқланишга ўргатадиган «Жасур чумчуқ», «Ака-ука бармоқлар», «Ҳосил байрами», «Пружинқул» сингари мультфильмлар ишлаб чиқарилди. Шу кунларда студияда Игорь Холин сценарийси асосида Марказий телевидение студияси буюртмаси билан «Яшил филча» мультфильмини яратиш устида иш олиб борилмоқда.

Биз постановкачи режиссёр Акмал Акбархўжаевдан мультфильмлар цехининг келгуси режалари ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилдик.

— Келгусида, асосан, ўзбек халқ оғзаки ижоди, фольклор намуналари асосида мультфильмлар яратишни ният қиляпмиз. Шунингдек, Ҳамид Олимжоннинг «Семург» поэмаси асосида мультфильм яратиш ниятимиз ҳам бор. «Яшил филча»ни эса март ойида бадиий совет муҳокамасига топширамиз.

Мультфильм яратиляпти... Болажонларимизда қувноқ табассум ва яхши кайфият уйғотувчи, уларни жасурлик ва одиликка ундовчи сифатларни шакллантириш ана шу мультфильмларнинг асосий ғоявий мақсадидир.

Хўш, яшил филча яна қандай саргузаштларни бошидан кечиради? У қандай хайрли ишларни қилиб, чиндан ҳам ўзининг яхши ишидан қувонадиган бўлади? Фильм яқинда телеэкранларда намойиш этилганда, сиз уни билиб оласиз...

М. АБДУЛЛАЕВ.

ШОКОЛАД ОЛАЁТИБ...

Германия Демократик Республикаси магазинларида одатдагидан бошқачароқ қилиб қадоқланган шоколадлар пайдо бўлди. Чиройли ўралган, унча катта бўлмаган плиткаларнинг қоғозида бирон бир йўл белгисининг расми изоҳи билан берилган. Катталар болалар учун бундай шоколадларни сотиб олишганда лаззатни фойда билан қўшиш имконига эга бўладилар: болага шоколад едириш билан бир пайтда, уни кўча ҳаракати хавфсизлиги қоидалари билан ҳам таништириш мумкин. Мутлақо равшанки, бундай ширин эслатма катталар учун ҳам ортиқчалик қилмаган бўлур эди.

Сузишни билмаганларга аттестат берилмайди

Польша мактабларида ўқувчиларнинг спорт билан яқиндан шуғулланишига қаратилган ибратли тадбирлар амалга оширилмоқда. Спорт фанлари ўқитилиши яхши йўлга қўйилган жойларда дарслардан ўзлаштириш ҳам анча юқори бўляпти. Болалар айниқса енгил атлетика, сузиш, баскетбол, қўл тўпи, волейболга зўр меҳр қўйганлар. Шунингдек, фигурали учиш, гимнастика синфлари ҳам мавжуд. Польша мактабларида спорт фанларининг аҳамияти тобора ошиб боряпти. Келаси йилдан бошлаб, сузишни билмайдиган мактаб битирувчисига етуклик аттестати берилмайди.

Охунбобоев номли ёш томошабинлар театрида А. Дюманинг «Уч мушкетёр» романи асосида янги спектакль тайёрланди.

СУРАТДА: спектаклдан бир кўриниш.

Р. Альбенов фотоси.

• ГУЛ—УЙ КЎРКИ

ЎСИМЛИКЛАРНИ КЎЧИРИБ ЎТҚАЗИШ

Уй ўсимликларининг илдизлари сиқилиб қолса ва идишдан ташқарига чиқса ёки кўпайтириш учун илдиз бачкиларини ажратиш зарур бўлса, ўсимлик бошқа идишга кўчириб ўтқазилади. У ўнг қўл билан ушланиб, чап қўлнинг кафтига тувакчаси билан тўнтарилади, кейин тувакчанинг чети столга секингина урилиб, илдиз тупроғи билан тувакдан чиқариб олинади. Ўсимлик кўчириб ўтқазиладиган янги идиш аввалгидан 3—4 сантиметр чамаси кенгроқ бўлиши керак. Идишнинг тубига бир неча қават қилиб майдаланган сопол парчалари солинади, сув ва ҳаво яхши ўтиши учун ётқизиладиган шундай қатлам дренаж дейилади. Дренажнинг устига қум сепилиб, устига майдаланган ёғоч кўмири солинади.

Илдиз кириб турган эски тупроқ ўсимликни аста силкиб ёки учланган чўп билан оҳиста туширилади. Агар тупроқни янгилайдиган бўлсангиз, илдизни сувга ботирасиз. Натижада тупроқ осон ивиб, ювилиб тушади.

Ўсимликдаги чириган ва синган илдизларни кесиб ташлаш керак. Кесилган жойга кўмир кукуни сепилади. Янги солинган тупроқни қозиқча билан зичлаб, сўнг ўсимлик қондириб суғорилади. Агар тупроқ чўкса тувакка (сув қуйиш учун жой қолдириб) яна озгина тупроқ солиш мумкин.

КЎНГИЛ КЎНГИЛДАН СУВ ИЧАР

ЯХШИ ХИСЛАТ — ГЎЗАЛ ФАЗИЛАТ

Одатда янги фарзанд туғилиши оилага шод-хуррамлик олиб келади. Бу оилага эса чақалоқ шодлик эмас, кўз ёши олиб келди. Бола туғилди-ю, ўша замони она вафот этди.

Тўй ҳам, аза ҳам кўпчилик билан бўлади. Қариндош-уруғлар йиғилишди, турли расм-русумлар қилинди. Бир неча кундан кейин ҳамма ёқ тинчиб қолди. Гўё бу ерда ҳеч нима рўй бермагандек эди. Фақат Исмоил аканинг қалби ҳувиллаб қолди. Ошхонадаги супурги ҳам, тандир ёнбошига тахлаб қўйилган ўтин ҳам, тахмондаги кўрпа-тўшаклар ҳам Манзурани эслатар эди. Исмоил ака уларни ҳар кўрганда кўнгли сирқирар, бир ёстиққа бош қўйган хотинининг меҳрибонлигини, тиниб-тинчимаслиги, ҳалол аёллигини яна бир бор чуқур ҳис қилаётганга ўхшарди.

Исмоил акани изтиробга солаётган нарса фақат бу эмас. Болалар ёш, бунинг устига ўзининг тўрт мучаси соғ бўлса ҳам майли эди. Урушда оёғидан айрилиб қайтган. Манзура борида ногиронлиги-ю, қўлтиқ таёғи ҳам билинмасди. У кўчага чиқса кўчани, уйга кирса уйни эплаб юрарди. Энди бу ёғи нима бўлади?

Исмоил аканинг боши қотди. Бунақа пайтда маслаҳат берадиган одам кўпаяди. Қўни-қўшнилар чиқишди.

— Одам фақат орзу-ҳавас учун яшамайди. Нима бўлганда ҳам ўзингизга, бола-чақангизга қарайдиган ҳамроҳ топишингиз керак.

Исмоил ака бу нарсани пишиқ ўйлаб қўйган. Кескин бош чайқади.

— Йўқ, — деди ўйчанлик билан — Бу туришда менинг ўзим бир ёш боладекман. Бунинг устига болалар ҳали ўзини эплаб олган эмас. Бировга юк бўлишимнинг нима кераги бор? Қолаверса сочимнинг қорасидан оқи кўпайиб қолди.

Маслаҳатгўйлар индамай тарқалишди. Болалар онасини қўмсашди шекилли, нечаси билан хархаша қилиб чиқишди. Нима ҳам қилиб бўлардн, ҳали ёш. Бири тўққиз ёшда, яна бири энди беш ёшга қадам қўйган.

Эрталаб Исмоил ака катта ўғлини амаллаб кийинтириб мактабига жўнатди. Кичик ўғилчасини овутиш учун тол ёғочдан от ясаб берди.

Пешинга яқин эшик тақиллади. Ён қўшниси икки коса овқат олиб чиқибди. У ёқ-бу ёқдан гаплашиб ўтиришди.

— Болаларнинг кийимини йиғиб берсангиз, келинингиз кир юваётган эди. Бир йўла қўшиб ювақолади,— деди у кетар пайтида.

Исмоил ака йўқ демади. Фақат огоҳлантириб қўйди.

— Бундай қилсангиз одамнинг кўнглига келади. Қўяверинг, ўзим амаллайман.

Кунлар шу зайлда ўтар, Исмоил ака ҳозир дарди янги бўлгани учун қўни-қўшнилар одамгарчилик қилиб туришибди, кейинчалик ҳамма ўз ташвиши билан бўлиб кетади, деб ўйлар эди. Йўқ, ундай бўлмади. Бир куни галстук боғлаган бир қанча болалар келиб қолишди.

— Бизни ўқитувчимиз юборди, — деди болалар ичида каттароғи. — Ўтин ёриб берарканмиз.

Исмоил ака йўқ дейишига қарамай болаларнинг бири сув ташиди, бири ўтин ёрди. Қизлар бўлса ҳовлини чиннидай қилиб супуришди.

Куз кунларидан бирида маҳалладаги ихчамгина шофер бола машинасини бибиблатиб келиб қолди.

— Кўмирни қаёққа ағдарай? —деди у шанғиллаб. —

Бу сафар Исмоил ака анча кескин гапирди.

— Оладиган пенсиям ўзимга етади. Иккинчи бунақа иш қилмагин.

— Бу менинг ишим эмас-да, —деди шофер бола яна дилкашлик билан шанғиллаб. — Мен маҳалланинг топшириғини бажардим.

Исмоил ака нима дейишини билмай қолди. Киши кўпчиликнинг юзига тик қаролмайди-ку. Одамлар уни ҳурмат қилибдики, қўлидан келган яхшилигини аямаяпти. Нима учун у бундай яхшиликни қабул қилмаслиги керак экан.

Мана, ўшандан буён орадан ўн йил ўтди. Исмоил аканинг катта ўғли Тоҳиржон институтда ўқияпти. Собиржон ҳам аълочи ўқувчи. Ҳозир уларнинг уйи маҳалладаги энг обод хонадонлардан. Атрофдаги одамлар, қўни-қўшнилар дўст, биродарлар бу хонадонга файз киритишда беминнат кўмак беришди. Бу нарсани ортиқча олийжаноблик деб эмас, шунчаки инсоний бурч юзасидан қилишди.

Шаҳримизда бунақа маҳаллалар, бунақа меҳрибон қўни-қўшнилар, дўст-биродарлар оз эмас. Ҳамза районидаги 230-мактабнинг бир группа ўқувчилари мактаб ёнидаги бир хонадонга тез-тез кириб туришади. Қизлар ҳовлини супуриб-сидиришади, болалар ўтин ёриш, ер чопиш, печка ёқиш сингари юмушларни бажаришади. Л. Мустақимова, Д. Норова, Ҳ. Пирмуҳамедов, Ю. Хўжаев сингари ўқувчилар деярли ҳар куни Исроил аканинг хонадонига кириб туришади. Исроил аканинг хонадонидаги вазият ҳам кўп жиҳатдан биз юқорида ҳикоя қилган Исмоил аканикига ўхшайди. Исроил ака ҳам давлатдан пенсия олади. Унинг ҳам умр йўлдоши вафот этган. Ёш болалари билан қолган. У истиқомат қилаётган маҳалла одамлари, катта-кичик, дўст-биродарлар бу оилани ҳамиша эъзозлашади. Исроил ака атрофида шундай ажойиб одамлар борлигидан жуда мамнун. Яна шуниси айниқса қувончлики, фақат бу маҳаллада эмас, умуман шаҳримизда, бепоён мамлакатимизда бунақа одамлар жуда кўп.

Н. БОБОЕВ.

БИЛАСИЗМИ?

◆ **Японияда 500.000** марта катталаштириб кўрсатадиган микроскоп яратилди.

Бу микроскоп махсус пойдевор устига ўрнатилган. У икки қаватли уйнинг баландлигига тенг келади.

◆ **Венгрияда жаҳонда** энг катта бўлган ёғоч бочка бор. Бу ёғоч бочкага 1.022 гектолитр вино сиғади. У виноларни етилтиришга хизмат кўрсатади.

ЭСИНГИЗДА БЎЛСИН...

◆ Ранги айнийдиган буюмларни туз солинган сувда ювсангиз, ранги кетмайди.

◆ Ёмғирли кунларда пойафзалингизни кун ора мойлаб турсангиз, сув ўтмайди.

◆ Кўз атрофига сурилган тушни ухлашдан олдин албатта тозалаб ташлаш керак. Уни сувда, энг яхшиси ўсимлик мойи ёки канакунжут мойида ҳўлланган пахтада осон ювиш мумкин.

◆ Ҳиқичоқ тутганда уни тўхтатиш учун қултумлаб сув ичинг.

◆ Уй, коридор, даҳлиз ва дон-дун турадиган жойларнинг деворлари тагига қуритилган мойчечак (ромашка) сепиб қўйсангиз, сичқонлар йўқолиб кетади.

Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

АҲОЛИГА ҚУЛАЙЛИК

Яқинда 2-автотранспорт корхонаси Рига автомобиль заводи ишлаб чиқарган кичик микроавтобуслардан 26 тасини олди. Бу «РАФ 977 ДМ» маркали машиналар ҳозирда Революция хиёбони — 12-квартал оралиғидаги 1-маршрут, Революция хиёбони— Високовольт массиви оралиғидаги 3-маршрут ва «Тошкент» меҳмонхонаси — Студентлар шаҳарчаси оралиғидаги 9-маршрутда қатнамоқда. 1976 йилда янги маркадаги йўловчилар учун қулай машиналардан яна 26 таси келтирилади.

* * *

«Марказ-27» кварталн кундан-кунга гўзаллашиб бормоқда. Бу ерда фақат ўтган ойнинг ўзида кафе, ҳимчистка, соат тузатадиган устахона, прокат пункти фойдаланишга топширилган эди. Куни кеча ана шу ерда яна учта маиший хизмат кўрсатиш пункти ҳамшаҳарларимиз ҳожатини чиқара бошлади. Бу 20-алоқа бўлими, 3627|0142 рақамдаги омонат кассаси, пойафзалларни тезда ремонт қилиб берадиган устахонадир.

* * *

3-таксомотор парки яқинда «ГАЗ—24» маркали машиналардан 47 тасини олди. Бу билан паркдаги машиналар сони 572 тага етди. Ҳар куни шу таксилар ўрта ҳисобда 5 мингдан ортиқ йўловчига хизмат кўрсатяпти.

РАССОМ ТАБАССУМИ

— Бу китобни яхши ўқиб чиқмасам, аварияга йўлиқаверар эканман.

— Ия, сочимнинг қолганини олмайсизми?

— Мен бу ерда ярим ставкага ишлайман.

АРОҚ: — Омон қолганингга шукр қил, мен билан ошно бўлганларнинг кўпи ҳаёт билан хайрлашган.

— Менга мана бунақа чўнтакли костюм тикиб берасиз.

А. Ҳақимов расмлари

«ЎРМОН ОДАМЛАРИ» НИНГ ҚИСМАТИ

Темир пичоқ ўрмон одамларининг яшаш шароитларини ҳам яхшилади. Тасадайлар яшайдиган адашган водийда учта каттакон ғор бор. Мануэль Элисальде келишига қадар «ўрмон одамлари» ана шу ғорларнинг бирида тошлар устида ётиб кун кечиришар эди.

Улар дастлаб четдан келган одамларнинг қандай ҳаракат қилаётганини синчиклаб кузатишди. Кейин эса илғор тажрибаларни ўзлаштиришди. Сизлар нима қилсангиз биз томоша қилиб турамиз. Ўзимизга ёққан нарсаларни сизлардан ўрганамиз, дейишди улар.

Уй-жой қуриш пальма ёғочларидан сўри ясашдан бошланди. Сўри устига лианалар ва япроқлар тўшаладиган бўлди. Бундай сўриларнинг қурилиши албатта қўшимча жой талаб қилар эди. Шундай қилиб қабиладаги оилалардан бир қисми қўшни ғорларга кўчиб чиқди. Ҳатто баъзи бир оилалар лианалардан арғимчоққа ўхшаш осма сўрилар ясаб олишди. Тасадайлар ўз ақли билан ўтин сақлайдиган тўрлар ҳам ясай бошладилар. Бундай тўрларда улар ёмғир фаслига ўтинни ҳўл бўлмаслиги учун сақлаб қўйишадиган бўлишди. Оилавий ва шахсий сўриларнинг пайдо бўлиши шахсий мулкчиликнинг илк белгиларини келтириб чиқарди. Илгарилари ҳамма топган-тутганини олиб келиб бир қозонга ташласа, тош болталарнинг шахсий эгаси бўлмаса, энди ҳар кимнинг сўриси олдида ўз қуроли, қовурилган гўшт пайдо бўлиб қолди. Олимлар ўрмон одамлари бу ҳунарни четдан келган одамларнинг ҳаракатини кўриб ўрганишдими ёки ўзларича шунга аҳд қилишдими, буни ҳали аниқлай олганлари йўқ.

Буларнинг барчаси темир пичоқнинг Минданао оролида яшовчи тош аср қабиласига келтирган фойдасидир. Лекин пичоқ уларнинг ҳаётида зарарли натижа ҳам берди. Тасадайлар асрлар мобайнида кундалик қуввати 1000—1500 калория бўлган овқат билан тирикчилик қилларди. Уларнинг организми шунга кўниккан эди. Пичоқ эса уларга ўта кетган маъмурчилик олиб келди. Бу яхшими, ёмонми? Бу нарса ёмон натижа берди. «Ўрмон одамлари» тўсатдан ҳалокатли даражада семира бошлади. Дастлабки қувонч ўрнини ташвиш эгаллади. Улар чангалзор оралаб юрганда тез чарчайдиган бўлиб қолдилар. Ўрмон одамларидан бири эси борида этагини ёпиб, бошқаларни ҳам огоҳлантирди. Агар яна шундай очкўзлик қилсак, фақат оёғимиз оғирлашибгина қолмай бошимиз ҳам оғирлашиб қолади, деб тушунтирди. Шундай қилиб, семириш жараёни тўхтади. Лекин, пичоқ туфайли амалга оширилган революциянинг бошқа бир таъсирини йўқотишда доктор Элисальде ва ҳамроҳларининг иштироки зарур бўлди. Ўрмон одамлари яхши қуролга эга бўлиб олгандан кейин ўз атрофидаги дарахтларни аёвсиз ағдара бошлади. Улар илгари гўшт емас эдилар. Энди эса гўшт пишириш учун кўп ўтин керак бўлар эди. Сўри ясаш учун ҳам ёғоч керак эди. Пальманинг ўзаги эса уларга жуда ширин туюлди. Ўтган йили тасадайлар бундай пальмани топиб йиқитиш учун бутун-бутун экспедициялар ташкил эта бошладилар. Олимлар дарахтларга қирон келтиришга, жониворни овлашга эҳтиёт бўлинглар деб тушунтиришди. Бу қандай натижа беришини айтиш қийин. Балки ўрмон одамлари ўзлари қилаётган ишнинг оқибати ёмон бўлишини ўзлари ҳам пайқаб қолишгандир. Ҳарқалай кейинги пайтда ўрмонга қирон келтириш анча камайди.

Янги зеландиялик ботаник Дуглас Йен тасадай қабиласининг ҳаёт тарзини ўрганиб, шундай қарорга келди. «Ўрмон одамлари» табиатни жуда севишади. Негаки улар доимо табиат қўйнида яшайдилар. Улар емишли ўсимликни узиб олаётганда унинг илдизини сақлаб қолишга ҳаракат қиладилар.

Замонавий дорилар ҳам тасадай манубе қабиласининг ҳаётида жиддий ўзгаришларга олиб келди. Врач Сатурнино Ребонгнинг фикрига қараганда бу қабиланинг табобати унча тараққий этмаган. Улар касалларга даво бўладиган бир қанча ўсимлик ва илдизларни билишган. Тўғри, ўрмон одамлари Филиппиннинг тоғли чангалзорларида яшовчи бошқа қабила кишиларига нисбатан ғоят соғлом экан. Врачнинг аниқлашига қараганда фақат уч кишининг қалқонсимон бези одатдагидан каттароқ бўлган. Йод етишмаслиги учун шундай бўлган. Тасадайлар фақат шамоллаш билан оғриган. У кўп кузатишлардан кейин шундай хулосага келди. Тасадайлар ҳеч қачон безгак, сил, дизентерия билан оғримас экан. Ҳолбуки, бу мамлакатнинг бошқа жойларида кўп одамлар шундай хасталик билан оғрийди. Шунга қарамай, «ўрмон одамлари» организмга яра орқали кирадиган инфекцияга жуда таъсирчан экан. Агар доктор Ребонг ўз вақтида дори бермаганида қабиладаги уч бола ва уч киши сўнгги тўрт йил ичида ҳалок бўларди. Тўғри, бу давр ичида қабилада иккита чақалоқ туғилди. Лекин бу ерда бир одамнинг вафот этиши ҳам катта йўқотиш ҳисобланади. Қабилада илгари 26 киши бўлса, ҳозир 29 киши мавжуд.

Олимлар тасадай тилида пайдо бўлаётган янги сўзларни ҳам кузатишди. Бу сўзлар янгича ҳаёт тарзи туфайли пайдо бўлмоқда. Янги туғилган чақалоқлардан бирига «Тасук», бошқасига эса «Гоуахед» деб исм қўйдилар. Тасук деган сўзни улар фото-аппаратнинг шиқирлашига мослаб олганлар. Гоуахед сўзи эса инглиз тилида маълум қилинг деган маънони англатади. Бу ерга келган экспедиция аъзолари рация орқали хабар бераётганларида бу сўзни кўп ишлатишган.

Шунга қарамай, Мануэл Элисальде кашф этган энг муҳим янгилик манубеларнинг уйланиши масаласидир. Қабила янги очилган пайтда унда вояга етган тўрт йигит бор эди. Улар қабилада ўзига лойиқ қиз бўлмагани учун қандай уйланишни билмай боши қотиб юрарди. Элисальде шулардан бири —Балаян деган йигит билан гаплашиб, кўп нарсаларни аниқлаб олди. Тасадайлар одатда бошқа қабиладан — тасафенг ёки сандиқ қабиласидан уйланиши керак экан. Уларнинг атрофида ана шундай қадимий этник группалар мавжуд бўлиб, улар кўчманчи ҳаёт кечирар эканлар. Хуллас бу қабилалар ўртасида азалдан қиз олиб бериш расм бўлган экан. Лекин мана, ўн йилчадан бери бу қабилалар қаёққадир ғойиб бўлибди.

Доктор Элисальде Балаянни юпатиш учун келин топиб беришга ваъда қилган. Бу гапни у ҳазиллашиб айтган, лекин йигит бу фикрни жиддий қабул қилган. Ҳар сафар экспедиция келганида йиғламсираб, ваъдасини қачон бажаришни сўрайвериб, докторнинг тинкасини қуритиб юборган. Бир сафар Балаян Элисальденинг олдига бир жуфт кийик шохи, бир нимта чўчқа келтириб қўйган. Бу унинг қалини экан. Шундагина доктор йигит билан ҳазиллашиш яхши эмаслигини, агар ваъдасини бажармаса, қабиланинг нафратига учрашини тушуниб қолган.

Бу орада манобо-блит қабиласида яшайдиган таржимон Игна ёрдамга келган. У вертолётда ўз қишлоғига учиб борган, қабиласидан 13 ёшли Синди исмли бева жувонни топиб келган. Тасадайларнинг уйланиш тантанаси анча мураккаб экан. Орадан ўн кун ўтгандан кейингина Синди Балаянга хотин бўлишга кўнган. Шу орада Мануэль — Элисальде гапга аралашиб, келинга бўладиган гапни тушунтирган. Тасадайлар орасида ажрашиш деган гап йўқ. Шунинг учун келин Балаянга бир умр содиқ қолиши керак. У бунга кўнармикан? Синди ўз ота-онаси билан маслаҳатлашиш учун қишлоғига борган. Манобо-блит қабиласидан келин бизнинг экспедиция билан тасадайлар ҳузурига яна қайтиб келганида ҳамма қувониб кетган. Айниқса Балаян жуда севинди, — деб ҳикоя қилади Мануэль — Элисальде. У тўрт кун муттасил ашула айтиб, ҳаммага жилмайиб юрди. Синди эса дарҳол унинг ғорига кўчиб кирди. Тасадай — манубе қабиласидаги аёллар билан сўзлашиш, турли маҳаллий одатларни ўргана бошлади. Сўнгги экспедицияда у менга ўзининг ҳаётидан хурсанд эканини, дастлаб, жуда қийналган бўлса ҳам ҳозир аҳволи яхшилигини айтиб берди.

Шу воқеадан кейин «ўрмон одамлари» орасидаги бошқа йигитлар ҳам Элисальдега хотин топиб берасан деб тиқилинч қила бошладилар. Лекин доктор бу илтимосни қатъий рад этди. Олимларнинг фикрига қараганда тасадайлар ўрмондаги бошқа қабилаларни ҳали фанга номаълум бўлган қабилалар билан қуда-андалик қилишса жуда фойдали бўлар эди. Афсуски, ҳозирча олимларнинг бу изланишлари бекор кетмоқда.

Албатта, агар тасадайлар бундай қабилани топиша олмаса, уларга ёрдам беришга тўғри келади. Бунинг учун уларнинг манобо-блит қабиласи билан алоқасини уюштириш керак бўлар. Негаки бу қабила ҳам гарчанд тараққий этган бўлсада, ёқимтой одамлар. Экспедицияга борганимизда манобо-блит қабиласидан баъзи кишиларни ўрмон одамлари ҳузурига олиб бордик. Улар бир-бирлари билан жуда яхши муносабатда бўлишди, — деб ҳикоя қилади Мануэль — Элисальде.—Бизнинг вазифамиз тасадайларни хавф-хатардан сақлаб қолиш. Ҳозирча биз бу вазифанинг уддасидан чиқаяпмиз. Бу ёғига нима бўлади деган савол туғилиши табиий. Бу нарса асосан ўрмон одамларининг ўзига, уларнинг хоҳишига боғлиқ. Биз эса энг яхшиси уларни ўз ҳолига қўйишимиз керак.

Чет эл матбуоти материалларидан С. Барсов тайёрлаган.

«Вокруг света» журналидан.

[Давоми. Боши газетанинг 29 январь сонида].

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7|II да **Кўрмайин босдим тиконни**, 8|II да **Уйланиш**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 7|II да **Навоий Астрободда**, 8|II да **Туркман қизи**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 7|II да **Бу одам нима..ю, у одам нима...**, 8|II да **Нон, қон, инсон** (12.00).

КИНО

7 ФЕВРАЛДА

Тонгдан тонггача —«ВОСТОК», «ЧАЙКА» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (18.00, 19.00, 21.00), «НУКУС» (17.00, 19.00, 20.45).

Буни биз ўтмаганмиз —«ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», (кечқурун), «ҚОЗОҒИСТОН» (19.00), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН» (18.00, 20.00, 21.30).

Муҳаббат — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Фавқулодда ҳодиса (17.00), **Сўнгги ўқ** — «ҚОЗОҒИСТОН» (21.00).

Ивановлар оиласи — «БИЛИМЛАР УЙИ» (жуфт соатларда).

8 ФЕВРАЛДА

Тонгдан тонггача —«ВОСТОК», «ЧАЙКА» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 19.00, 21.00), «НУКУС» (13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 20.45).

Буни биз ўтмаганмиз— «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун), «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00) «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 21.30).

Муҳаббат — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Фавқулодда ҳодиса (16.00, 17.00), **Сўнгги ўқ** (21.00): —«ҚОЗОҒИСТОН».

Унутилмаган қўшиқ — «НУКУС» (11.00).

Ивановлар оиласи — «БИЛИМЛАР УЙИ» (жуфт соатларда).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

9, 10 ФЕВРАЛЬ КЕЧ СОАТ 7 ДА
КПСС XXV съезди олдидан

ЛИРИК ХОНАНДАЛАР ДАВРАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Ортиқ ОТАЖОНОВ;
Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати Карима УЗОҚОВА;
VI жаҳон фестивалининг лауреати ОТАЖОН РАЖАБОВ;
Миниатюра ва интермедияларда: Шерқўзи ҒОЗИЕВ, Турсунбой ҲАКИМОВ, Абдуфаттоҳ САИДОВ, Ҳайитали НИЗОМИДДИНОВ, Нодира АҲМЕДОВА, Ширмоной АБДУЛЛАЕВА, Ризқивой ТЎХТАЕВ, Ҳанифа ОРТИҚБОЕВА, Рустам БОБОҲОНОВ, Низомиддин ОЛОВИДДИНОВ, Жамила ҲАМИДОВА, Эркиной ҲАСАНБОЕВА, Арслон ҚОДИРОВ, Фарҳод АБДУЛЛАЕВ;
Оригинал жанрда Саттор ИСЛОМОВ.
Саҳналаштирувчи режиссёр — Сотимхон ИНОМХЎЖАЕВ.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.
Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Салоҳиддин ТЎХТАСИНОВ.
Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

Электр жиҳозлари намойиши

ХОЛОДИЛЬНИК, КИР ЮВИШ МАШИНАСИ, ПИЛЕСОС, ВЕНТИЛЯТОР, КОФЕ МАЙДАЛАГИЧ ВА КОФЕ ҚАЙНАТГИЧ, ЭЛЕКТР ҚОРГИЧ, ТУНГИ ЧИРОҚ, ТОРШЕР, ДЕВОРГА ЎРНАТИЛАДИГАН ТУНГИ ЧИРОҚЛАР РЎЗҒОРИМИЗДА ЭНГ ЗАРУР БУЮМЛАРГА АЙЛАНИБ ҚОЛДИ.

Агарда сиз ана шу буюмлардан бирортасини ҳарид қилмоқчи бўлсангиз,

СИЗНИ

«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ» НИНГ

ОЛОЙ БОЗОРИ ЁНИДАГИ 39, МУҚИМИЙ КЎЧАСИ, 1-УЙДАГИ 47, НАВОИЙ КЎЧАСИДАГИ (янги ярмаркадаги) 30 ва БОШҚА МАГАЗИНЛАРГА

таклиф қиламиз

Қай бирини танласам экан?

У ЁКИ БУ БУЮМДАН ҚАНДАЙ ФОЙДАЛАНИШ КЕРАК?

— АНА ШУ САВОЛЛАРНИНГ ҲАММАСИГА МАГАЗИННИНГ МАЛАКАЛИ СОТУВЧИЛАРИ ЖАВОБ БЕРИШАДИ.

Сизга қуйидагиларни ҳарид қилишни тавсия қиламиз!

ХОЛОДИЛЬНИКЛАР:

Ҳароратни автоматик равишда сақлаб турадиган ва бошқариладиган

«СВИЯГА» РЎЗҒОР ХОЛОДИЛЬНИГИ

Баҳоси — 250 сўм.

Ташқарида ҳаво ҳарорати 30 градусдан ошганда ҳам холодильник музхонасида ҳарорат — 7 бўлади.

Янги такомиллаштирилган моделдаги «БИРЮСА-5М» ХОЛОДИЛЬНИГИ

Баҳоси — 335 сўм.

Холодильник музхонасининг сиғими 240 литрга тенг.

Баҳоси 60 сўм бўлган «МОРОЗКО-3»,
220 сўмлик «ОАЗИС-2»,
265 сўмлик «ОРСК-3»,
170 сўмлик «САРАТОВ-2М»
ва 250 сўмлик «ПАМИР-2»
холодильниклари жуда қулай ҳамда тежамли.

КИР ЮВИШ МАШИНАЛАРИ:

ЧЕЛЯБИНСК машинасозлик заводининг «ЧАЙКА-2М» АГРЕГАТИ

Бу машина икки режимда ишлайди, баки занглamaйдиган пўлатдан ясалган ва узоқ сақланадиган лак билан қопланган, бошқариш пульти қопқ ва қоришмадан узоқроқ ерга кўчирилган бўлиб, бу жуда қулай. Машина ниҳоятда пишиқ бўлиб, кирларнинг тоза ювилишини, чайилишини ва сиқиб чиқарилишини таъминлайди. **Баҳоси — 145 сўм.**

«АУРИКА-80» — баҳоси 110 сўм,
«СИБИРЬ-5» — баҳоси 135 сўм,
«КИРГИЗИЯ» — баҳоси 65 сўм,
«ИСЕТЬ» — баҳоси 62 сўм.

ПИЛЕСОСЛАР:

«ЭРА», «ВИХРЬ», «БУРАН-3», «ЦИКЛОН», «УРАЛЕЦ», «ЧАЙКА» — **бу пилесосларнинг нарҳи 35 сўмдан 53 сўмгача.**

ЯНГИЛИК — КИЧИК ҲАЖМЛИ, ҚУЛАЙ «ВЕТЕРОК-3» ЭЛЕКТРШЧЕТКА-ПИЛЕСОС САВДОСИГА ЧИҚАРИЛДИ. У бош кийимларни, пойафзалларни, юмшоқ мебелларни тозалаш учун мўлжалланган. **Баҳоси — 15 сўм. Нарҳи 35 сўм бўлган,**

«МИНИ-ВИХРЬ»

ҳам пишиқ, тежамли.

Ташқи томони полировка қилинган барли электрокамин квартирангизни безаш билан бирга хонани иситади ва ўзига хос шинам вазият вужудга келтиради. **Унинг баҳоси — 130 сўм.**

БУНДАН ТАШҚАРИ КЕНГ АССОРТИМЕНТДА БАҲОСИ 2 СЎМ 93 ТИЙИНДАН ТОРТИБ 80 СЎМГАЧА БЎЛГАН ТУРЛИ ЭЛЕКТР ИСИТИШ ЖИҲОЗЛАРИ МАВЖУД.

Деворларга ўрнатиладиган икки ва уч рожокли тунги чироқлар бор. ГДРда ишлаб чиқарилган бу чироқларнинг нарҳи 7 сўмдан 20 сўмгача.

САВДОГА ЯНА БИР ЯНГИЛИК — БАҲОСИ 13 СЎМ БЎЛГАН ЭЛЕКТРОГРЕЛКА-ЭТИК ЧИҚАРИЛДИ. **Уни Рибинск электр техника заводи ишлаб чиқарган.** Грелка уй шароитида даволаш мақсадлари учун мўлжалланган. **У 45 градусгача иситади.** Грелканинг магазинда сотилган вақтидан бошлаб 24 ой давомида нормал ишлашига кафолат берилади.

ҚУПГИНА ТОВАРЛАРНИ КРЕДИТГА ҲАРИД ҚИЛИШ ЖУДА ҚУЛАЙ.

«ТАШҲОЗКУЛЬТТОРГ»

«УЗТОРГРЕКЛАМА»

ТЕЛЕВИЗОР

7 ФЕВРАЛЬ — ШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.40 Кўрсатувлар программаси. 18.45 Болалар учун. «Санъат ғунчалари» (ўзб.). **Рус тилида:** 19.15 «Ахборот» информацион программаси. 19.30 КПСС XXV съезди шарафига. «Ўзбекистон ягона оилада». «Павлодар — Тошкент мусобақалашмоқда». **Ўзбек тилида:** 20.00 «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг янги марралари». Кўрсатув ва концерт. 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 КПСС XXV съезди шарафига. Қорақалпоғистон АССР ва Ўзбекистон областларининг телевизион фестивали. Экранда — Тошкент области. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 Тошкент области бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концерти (ўзб.). 23.30 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.40 «Тақдир ҳазили». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 20.20 Янгиликлар. 20.35 «Тақдир ҳазили». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Француз тили. **Москва кўрсатади.** 22.30 «Иорданка Христова куйлайди». Болгария. 23.00 XII Қишки олимпия ўйинларида. 1. Кундалик. 2. Хоккей. ЧССР— Финляндия терма командалари. 3-давр. 00.55 Янгиликлар.

Учинчи программа Душанба кўрсатади. 17.00 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 17.05 Болалар учун фильм. 17.15 «Юлдузча». Октябрятлар учун. 17.45 «Кинокамера билан саёҳат». 18.20 «Партия ташкилоти ва социалистик мусобақа» (тожик тилида). 18.45 «Музикали экран». 19.10 Янгиликлар. **Тожик тилида:** 19.25 «Фикрлар ва мулоҳазалар». Бир хат изидан. 19.50 Ҳужжатли фильм. 20.15 «Ахборот». 20.30 Бадиий фильм. 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.30 Концерт (тожик тилида). 23.10 «Бепоёнлик». Телефильм (рус.). 23.55 Душанба кўрсатувларининг охири.

8 ФЕВРАЛЬ — ЯКШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 10.00 Янгиликлар. 10.10 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.30 «Будильник». 11.00 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 12.00 «Агар номинг комсомол бўлса». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 13.05 «Баландлик». Бадиий фильм. 14.40 «Партия планлари— халқ планлари». 14.50 «Ҳамма нарсани билишни истайман». Киножурнал. 15.05 XII Қишки олимпия ўйинларида. Инсбрукдан олиб кўрсатилади. **Тошкент кўрсатади.** 17.00 Кўрсатувлар программаси. 17.05 Кичкинтойлар учун «Сеҳрли саёҳатлар» (рус.). **Ўзбек тилида:** 17.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Мардлик— мангулик». 18.00 «Ахборот» информацион программаси. (рус.). 18.15 «Қизлар давраси». **Москва кўрсатади.** 19.15 XII Қишки олимпия ўйинларида. Хоккей. СССР— ПХР терма командалари. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 «Экран хандаси». **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Турмуш ва маданият». Телевизион журнал (ўзб.). **Москва кўрсатади.** 23.00 XII Қишки олимпия ўйинларида. 1. Кундалик. 2. Фигурали учиш. Жуфт бўлиб учиш. Эркин программа. Танаффус пайтида— Янгиликлар.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 10.05 Кўрсатувлар программаси. 10.10 Янгиликлар. Болалар учун «Камалак» программаси 10.20 Мультфильм. 10.30 Болалар учун телевизион театр. Л. Устинов. «Бўлинган орол». 1-қисм. (ўзб). **Ўзбек тилида:** 11.30 Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги илғорлари қурултойига бағишланган санъат усталарининг концерти. Санъат саройидан олиб кўрсатилади. 14.15 «Киноэкран янгиликлари». Реклама. 14.45 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тили. **Москва кўрсатади.** 17.00 Қишлоқ янгиликлари. 18.00 «Музикали киоск». 18.30 «Филадельфиянинг бугуни ва келажаги». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси 19.00 Янгиликлар. **Тошкент кўрсатади.** 19.15 «Қўлингни бер, Қоплон». Бадиий фильм. (ўзб). 20.20 «Замандас» Қишлоқ хўжалик ходимлари учун программа (қозоқ тилида). **Москва кўрсатади.** 21.00 «Киносаёҳатчилар клуби». **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Ўқитувчилар учун консультация (ўзб.). **Москва кўрсатади.** 22.30 «Музикали абонемент». РСФСР халқ артисти Ю. Мазуроқ ижросида рус романслари.

Учинчи программа. Фрунзе кўрсатади. 17.00 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 17.05 Экран— болаларга. 17.20 Такрорий фильм экрани. «Жавоҳирлар маликасига ҳужум». Бадиий фильм. 18.45 «Беш йиллик ва биз». Ёшлар учун кўрсатув. 19.15 Реклама ва эълонлар. **Қирғиз тилида:** 19.25 Адабий кўрсатув. 19.45 Телеочерк. 20.10 Баскетбол бўйича СССР биринчилиги. Биринчи лига. Ярим финал. 21.00 «Шунақаси ҳам бўлади». Сатирик миниатюралар. 21.30 Ёш ижрочилар концерти. 22.00 Москва «Вақт» информацион программаси. 22.30 Фильм-концерт. 22.55 Фрунзе кўрсатувларининг охири.

ҲУРМАТЛИ ҚИЗЛАР!

ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ

саноат моллари сотувчиларини тайёрлайдиган

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУРСЛАРГА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЯШОВЧИ 17—24 ЁШЛИ ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқувчиларга 45 сўмдан 54 сўмгача стипендия берилади.

КУРСЛАРНИ ТУГАТГАНЛАР ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИДА ИШЛАЙДИЛАР.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Фрунзе район, Ш. Руставели кўчаси, 53-уй, кадрлар бўлими (2, 3, 18, 50, 54-автобуслар, 2, 6, 13, 14, 15, 16-троллейбуслар, 7, 9, 21, 24-трамвайларнинг «Театральная» бекати).

Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси павильонларида.
М. Нуриддинов фотоси.

Ҳамшаҳарларимиз учун

«Эталон» заводида ҳамшаҳарларимиз ҳамда пойтахтимизга ташриф буюраётган меҳмонларимизнинг талаб ва истаклари эътиборга олиниб, кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарувчи участка ташкил этилди. Янги участка ишчилари асосан В. И. Ленин марказий музейининг Тошкент филиали биноси сурати туширилган чарм муқовали фото-альбомлар, аёллар сочини жингалак қилиб турувчи бежирим полиэтилен ва металл мосламалар ва бошқа буюмларни ишлаб чиқаради.

Ўнинчи беш йиллик дастлабки йилининг биринчи кварталида участка коллективи ана шундай буюмлардан ўнг минг сўмлигини ишлаб чиқаришга қарор қилган.

Беш йиллик охирига бориб, бундай кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ҳажми 100 минг сўмликка етади.

◆ ҲАР ТЎҒРИДА

90 ёшли ҳужумчи

Ўзининг ҳамма бўш вақтларини Том Бартоломи футбол майдонларида ўтказади. Бу киши икки йилдан бери Англиянинг Кент графигига қарашли аёллар футбол командасига муваффақиятли равишда тренерлик қилмоқда. Кўпгина ишқибозлар ҳазиллашишиб, уни «Круифф» деб аташади. У Голландиянинг машҳур футболчисига жуда ҳам ўхшаб кетади. Унинг қадди-қомати худди ўша машҳур футболчиники сингари келишган, у ҳам жуда енгил ҳаракат қилади. Бу шу жиҳатдан ажабланарлики, яқиндагина Том Бартоломи ўзининг 90 ёшини нишонлади. Тренер-бобо ўз ҳаётида бирор марта бўлсада, соғлиғининг ёмонлиги ҳақида шикоят қилмаган. «Ҳар куни бир неча соат футбол ўйнанг, шунда ўзингизни жуда яхши ҳис қилишингиз турган гап» деб маслаҳат беради. Том Бартоломи ўзи билан ёши тенгдош кишиларга.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет.
7 ФЕВРАЛЬ, 1976 й.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

Р — 13041. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри «Правда Востока» кўчаси, 26. ИНДЕКС 64579. Нашр Б—3004.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33.02.49 дан 33.02.58 гача, Эълонлар бўлими — 33.81.42.